

İSTANBUL YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI

26 KASIM 2019 AYLİK TOPLANTISI

OTURUM BAŞKANI : İbrahim AKTAN
Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

KONUŞMACILAR : Abdullah KİRAZ
Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı

: Talha APAK
Yeminli Mali Müşavir

KONU : “Elektronik Uygulamalar ve Mevzuattaki Son Gelişmeler”

TARİH : 26 Kasım 2019 14.00 - 18.00

BAYRAM TURANÇİFTÇİ

Sayın Başkanım, değerli konuklar, kıymetli meslektaşlarım, toplantımıza hoşgeldiniz, şahsim ve Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum. Bugünkü toplantımızın konusu, son yapılan vergi düzenlemeleriyle, Maliye Bakanlığımızın yaptığı elektronik düzenlemeler. Bugünkü konuyla ilgili Oturum Başkanımız Sayın İbrahim AKTAN üstadımız. Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı Abdullah KİRAZ ve meslektaşımız Talha APAK bu konularda bizi bilgilendirecekler. Buyurun Sayın İbrahim AKTAN.

BAŞKAN İBRAHİM AKTAN

Sayın Başkan, çok değerli konuklar, sevgili meslektaşlarım hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bugünkü tartışma konumuz “Mevzuattaki Son Gelişmeler”. Biliyorsunuz yeni bir kanun geçti Meclisten. Bu kanunla ilgili konuları tartışacağız. Bir de, elektronik uygulamalarla ilgili neler geldi, neler yapılacak, bizi bekleyen sorunlar neler, bunları tartışacağız.

Konuşmacı arkadaşlarımız, Sayın Abdullah KİRAZ, Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı ve Yeminli Mali Müşavir Talha APAK.

Konuklarımız var. Sayın Eren YELİŞYURT Vergi Denetim Kurulu İstanbul Büyük Ölçekli Mükellefler Grup Başkanı, Başkanım hoşgeldiniz. TÜRMOB'un eski iki Başkanı burada, Sayın Nail SANLI ve Sayın Masis YONTAN, onlara da hoşgeldiniz diyorum. Disiplin Kurulu Başkanımız burada, hoşgeldiniz diyorum.

Bu toplantının verimli olması dileğiyle hepinize saygılar sunuyorum ve sözü Sayın Abdullah KİRAZ'a veriyorum. Buyurun sayın Başkanım.

ABDULLAH KİRAZ

Teşekkür ederim sayın üstadım. Öncelikle İstanbul Yeminli Mali Müşavirler Odası Oda Yönetimi'ne, Vehbi üstada ve çalışma arkadaşlarına ve değerli Başkanlarıma Mehmet Ali KAYA üstat, Eren YEŞİLYURT üstat bizleri mutlu ettiniz ve TÜRMOB'un değerli eski yöneticilerine ve tüm haziruna hem kendi adıma, hem Başkanlığım adına saygı ve sevgi ile selamlayarak konuşmama başlamak istiyorum.

Umarım bugün böyle “e” kavramı aklınızda çok kalacak gibi geliyor bana, işin sonunda “eee” diyeceksiniz. Bugün salonu ful doldurmuşsunuz, göstermiş olduğunuz katılımdan dolayı ben hepinize tekrar teşekkür ediyorum. Umarım sizleri sıkmadan merkezde yaptığımız dönüşüm uygulamalarını yerinde bizzat sizlerle ilk elden paylaşmak istiyorum.

Şimdi sunum, aslında slayt sayısı çok, fakat ben hazirunu çok fazla slayta boğmadan bizim “e” dönüşümün nereye doğru gittiğinden başlamak istiyorum. Bizim 213 Sayılı Vergi Usul Kanununda elektronik belge düzenlemelerine ilişkin aranan yetki çerçevesinde, 2010'lardan beri “e fatura”yla başlayan “e defter”le giden süreç, bugün sayısı 12, 13'lere varan e belge dünyasına doğru gitti. Türkiye'nin en büyük cirolarında, yaklaşık 110 bin mükellef hâlihazırda bizim e fatura uygulamasında ve bugün anlatacağım dönüşüm sonrasında, yıllık süreç içerisinde bu sayı iki, iki buçuk katına doğru artıyor olacak, “250 binleri bulacağız” diyoruz. Şu anki sayımız dahi değerli arkadaşlar ekonomik hacim içerisindeki payını şöyle hesapladık, artısıyla eksisiyle yanılma payımız olabilir 2,5 milyon civarı KDV mükellefinin, toplam KDV matrahının, e belgeler toplamını değerlendirdiğimizde, e belgeler % 80'ler civarına vardığımızı söyleyebilirim. Bu sayı arttıkça giderek dijital dönüşüm, artık bizim hayatımızın her alanına doğru girmeye başlayacak. Az önce Vehbi üstatla da görüşüyorduk, aslında “dijital dönüşüm”, daha önce Muhasebe Kongresi'nde de ifade ettim Sayın Başkan hatırlarsınız, debisi yüksek, akan bir nehir gibi, bizler de tüm meslek mensupları, vergi idareleri, efendim ticaret erbapları dahil, bütün ekonomik aktörler bu nehirde yüzmeye çalışan birer birey gibi düşünün. Ya bu nehirde başarılı bir şekilde yüzeceğiz, dijital dönüşümü yakalayacağız, ya da bu nehir bizi alıp bir yerlere fırlatacak gibi geliyor. Bu kadar karikatürize etmek istemiyorum ama, gidişat, tüm dünyadaki gidişat istesek de, istemesek de buraya doğru gidiyor. Dijital dönüşüm çalışmalarını yapıyoruz. Yine çok kıymetli bir üstadım Ankara'da, “Abdullah

kardeşim bu kadar dijital dönüşüm çalışması yapıyorsunuz, ama biz daha mutlu değiliz” dedi, “evet üstat yani hayat böyle” dedim. Biz sürekli aslında ileriye doğru gittiğimizde, insan mutluluğu tartışılır bir konu, daha bir tartışmaya doğru gider. Eğer insanın ne zaman mutlu olduğuna bakacak olursak, belki yüzyıllar öncesine gitmemiz gerekir. Daha az sorunla, daha az çevre sorunuyla, daha paranın bu kadar önemli olmadığı, ekonominin bu kadar önemli olmadığı dünyada belki insanlar daha mutluydu. Ama biz şu anki durumumuza bakmamız lazım sevgili arkadaşlarım, sayın üstatlarım. Bu dijital dönüşüm hayatımızın her alanına maalesef girdi. Şu an merak ediyorum, bu salonda akıllı cep telefonu kullanmayan var mı acaba? İyi, güzel, yani bu dahi bizim hayatımıza dijital iletişimin ne kadar girdiğini gösteriyor. Bu vergi sistemi de böyle, çünkü sizler elektronik serbest meslek makbuzlarınızı, elektronik ortamda kullanacağınız için, akıllı bir cep telefonu kadar en azından ihtiyaç olacak, onu belirteyim.

Bugünkü sunum planımda e belge uygulamalarındaki yenilikler, ana temada ne gibi yenilikler getirdik. Eski ve yeniyi mukayese eden özlük tablolarımız var. Ben bugünkü sunum sonrasında sizlerle bir excel dosyası paylaşacağım. Bütün e uygulamalarımızı zorunluluk olan unsurları, hangi tarihte zorunluluk başlayacağına ilişkin bir değerlendirme tablosu yaptık. Bu tabloyu hem bizim e belge "gib.gov.tr" de yayınlayacağız, tüm camia için açık hale gelecek. Bugünkü toplantı sonrasında da Oda'yla paylaşabilecek durumdayım.

e belge uygulamaları hangileridir? Nasıl yayınlanır? Bizim günlük süreçte çok rastladığımız bir durum, ona da burada özellikle yer verdim. Tebliğde de açıkça yer alıyor. e belge olması gereken kağıt belge durumları çıkıyor karşımıza. Özellikle KDV iadesi tasdik raporlarında KDVİRA'dan geçmiyor fatura, kâğıt faturaysa her iki tarafta e faturaya tabi ise “bu fatura olmamış, e fatura olması gerekir” diyor sistem. “bu sıklıkla sizlerin karşılaşacağı durumlar”.

e belge uygulamalarına ilişkin, özellikle bazı hususlara değineceğiz ve e defter uygulamasında son yaptığımız değişikliklerden bahsedeceğim. Oralarda bazı değişiklikler oldu değerli üstatlar ve bugüne kadar bize sunumlarda sorulmuş bir takım sorulara ve bunların cevaplarına bu sunumda yer vermeye çalıştım.

Şimdi e belge uygulamalarında yenilik anlamında “ne yaptık” dediğimizde, en başta değerli arkadaşlar, tebliğimizin en son maddesi yürürlük, ondan önceki yürürlükten kaldırılan tebliğler bölümüne baktığımızda, 7 tebliğ gözüküyor ama aslında o 7 asıl tebliğ, değişiklik yapan diğer tebliğlerle kaldırıldığını değerlendirdiğimizde, 16 tane tebliğimizi bu tebliğle birlikte yürürlükten kaldırdık. Artık 16 tane tebliğdeki düzenlemeler tek bir tebliğde değiştirildi. Artık “e belgeler uygulamalarını merak ediyorum, bu uygulamaların detayları nasıldır” dediğinizde tek bir tebliğe bakmanız yeterli. Bizim e belge "gib.gov.tr" ana sitesinde de güncelleme yapacağız.

Biz eski adıyla “e fatura” diye belirlenen siteyi, yeni tebliğimizle “e belge gib gov tr” diye değiştirdik. Artık bu site bütün e belge uygulamalarına ilişkin mevzuatın, düzenlemelerin toparlandığı bir site. Şimdi biz burada mevzuat ve teknik mimariye baktığımızda, mevzuatta bunun aynısını inşallah "gib.gov.tr"de de yayınlayacağız. Bunu şu açıdan yaptık. Bu tebliğ bir nevi yüksek lisans tezi gibi, doktora tezi gibi kendi içinde, içindekileri barındıran şekilde sistematik bir bakış açısıyla “bölüm”, “madde”, “fıkra” konusuna göre, özel olarak hazırlanmış bir tebliğ. Bölümler; e fatura, e arşiv fatura, e irsaliye diye gidiyor ve detayları burada anlatılıyor.

Şimdi biz bu çalışmaya çok büyük önem verdik, yaklaşık bir yıllık çalışmanın ürünü bu aslında. Hem uygulayıcıların “mevzuatta karmaşa var” önerilerini büyük ölçüde bu çalışmalarla giderdiğimizizi değerlendiriyorum. Bu vesile ile de tek bir tebliğde tek bir metinde birleştirmiş olduğumuzu anlatmış olayım.

Hâlihazırda zorunluluk getiren düzenlemeler değişti, dönüştü. Sadece ciro kriteri olmadı. Belli bir takım özellikli sektörler dip not olarak tanımlandı ve “girecek” dendi, “cirosu ne olursa olsun” dendi.

Yeni e belgeler getirdik. Hiç bugüne kadar duymadığımız e belgeler gündemimize gelmeye başladı. Ve yine radikal bir dönüşüm aslında, e fatura mükellefinin aynı zamanda e arşiv uygulamasına da geçme zorunluluğu getirdi. Yani eğer bir mükellef artık e faturaya giriyorsa zorunluluktan dolayı e arşive de geçiyor. Bu şu demek oluyor değerli üstatlar, değerli arkadaşlar; Mükellef artık zorunlu durum olmadıkça faturasını iki tip kesebilir. Karşı taraf e fatura mükellefiyse e fatura kesecek, değilse e arşiv fatura kesmek durumuna geldi. Kâğıt fatura istisnai, sadece mücbir sebepler gibi zorunlu durumlar için öngördüğümüz hallerde düzenlenir hale geldi.

e irsaliye uygulamasında, karşı tarafın e irsaliye uygulamasına dahil olma zorunluluğu kaldırıldı. e irsaliyeye geçen bir mükellef de karşı taraf e irsaliyede olmasa dahi sevk irsaliyesi elektronik ortamda düzenleyebilme imkânını verdik. Bunun da sebebi şuydu; Bir mükellef e irsaliyeye geçiyor, ama karşı taraf geçmediyse e irsaliye kesemiyor idi. Biz sistemi, yapıyı değiştirdik dedik ki “e irsaliye olmasa dahi e irsaliyeci mükellefimiz sevk irsaliyesini elektronik faturada düzenleyebilsin”. Çünkü arkadaşlar kâğıt kullanımının işletmelerde maliyetleri küçümsenmeyecek kadar önemli. Kâğıt baskıları, depoları, arşivlemesi gibi bütün olarak düşündüğümüzde, çok büyük ölçekli işletmeler için önem arz ediyor. Bir işletme, sadece kendi şubeleri arasındaki sevkiyat için, günlük yaptığı sevkiyat için e irsaliyeye özel olarak geçme talebini ilettili, Türkiye’nin en büyük tekstil firmalarımızdan bir tanesiydi, “şubeler arası e irsaliye kullanabilir miyim” dendi, kendi kendine kesiyor çünkü, “alıcı da sensin, satıcı da sensin...” dedik, bundan dolayı sisteme girip bu küçümsenmeyecek maliyetleri devre dışı bırakan işletmelerimiz oldu.

Ve yine radikal bir dönüşüm yaptık. Bunu da çok düşündük değerli arkadaşlar, bütün ekip, eski başkan yardımcılarım, ben Grup Başkanı görevindeyken henüz bu çalışmalara başlamıştık. Daire başkanlarımız, başkan yardımcılarımız, başkanımız, Sayın Bakanımıza da konuyu arz ettik. Bu sahte belgeyle mücadele bakımından mükellefin mutlaka e fatura, e arşive geçmesini beklemeye tahammülümüz yoktu, yani, ciro olarak ne olduğunu beklemeye tahammülümüz yoktu. İşletme dün kuruluyor, bugün sahte fatura kesmeye başlıyor. Bir ay önce kuruluyor, sahte fatura düzenlemeye başlıyor. Taaa siz onu bilanço esasına geçecek de, son beyannamesini verecek de, ondan sonra biz bunu bir şekilde incelemeye göndereceğiz de, o zaman o faturanın sahteliği hakkında bir yorumda bulunabileceğiz.

Biz burada radikal bir değişim yaptık. Evet, biraz zorlanacak fakrındayız. Ama bunun için gerekli bütün yatırımlarımızı yapıyoruz, eğitimlerle de arkadaşları bilgilendiriyoruz. Nedir durum? e arşivde olmasanız da, e faturada olmasanız da, faturanız vergi mükellefine kesilen bir fatura 5 bin lira üzerinde ise, ayın günde, aynı mükellefin 5 bin TL üstü ise, fatura "gib arşiv" portalından düzenlenmek zorunda oluyor. Eğer karşı taraf vergi mükellefi değil ise; malı satan, hizmeti ifa eden, düzenleyici belgelerin tutarına artık bakacak veya o kişiye aynı günde sunduğu mal ve hizmetleri vergi dâhil toplam tutarına bakacak. Toplam tutar vergi mükellefleri için 5 bin TL'yi, vergi mükellefi olmayanlar için 30 bin TL'yi aştığı durumda bu belge Gelir İdaresi Başkanlığı'nın "e arşiv fatura" portallarından düzenlenmek zorunda. Bu vesileyle biz sadece bu fatura hareketi hakkında bilgi sahibi olmuş olacağız.

Bir, yine küçük ölçekli işletmeler için mali mühür, elektronik imza kullanımının doğurduğu sıkıntılar, işte maliyetler falan... Teknik açıdan biz İdare olarak destek vereceğiz. Gelir İdaresi Başkanlığı sistemleri tarafından onaylanmasına imkân vereceğiz.

Şimdi burada eski duruma biraz bakalım e belge uygulamalarımız nelerdi eskiden bu tebliğ öncesi demek istiyorum aslında, eski dediğimiz 509 Numaralı Tebliğ öncesinde durum nasıldı? Altı tane uygulamamız var. "e fatura", "e arşiv", "e serbest meslek makbuzu", "e irsaliye", "e müstahsil" ve "e bilet". Bunlardan son dördü ihtiyari uygulamalardır. e fatura ve e arşiv için zorunluk var idi. Kimlerdi bunlar? Değerli üstatlar çok fazla detaya girip sizi boğmak istemiyorum. Yani bunun sonunda daha önce bahsettiğim tebliğde bölümler itibariyle açık açık hangi işletmelerin ne zaman e uygulamalara geçeceği konusu çok sarih bir şekilde yazılmış durumda.

Yine ayrıca bahsettiğim excel tablosunu da sizlerle paylaşacağım, orada da var. Muhtelif tebliğlerimizi zorunlukla getirmişiz. İşte akreditif sektörü, cirodan dolayı olan işletmelerimiz, mal ihracı faturaları demişiz, internet üzerinden satış yapanlar demişiz. Sizin bu sunum sonrasında aklınızda olan, bize sormak istediğiniz sorular zaten çıkacaktır uygulamayla ilgili, onları da detaylı cevaplandırırız.

Yeni durumda kapsam genişliyor değerli arkadaşlar. Artık 10 milyonluk ciro, 5 milyona düşüyor. ÖTV, 1 Sayılı Liste kapsamındaki ürünlerden dolayı EPDK'dan lisans alanlar, zorunlu olarak e faturaya geçiyor. Burada eskiye göre en önemli farklılık, bayilik lisansını eskiden hariç tutmuştuk değerli arkadaşlar. Akaryakıt istasyonları, bayileri lisanstan dolayı e fatura zorunluluğu yok idi, sadece cirodan dolayı vardı. Fakat şimdi yaptığımız düzenlemede dedik ki, "bayiler dâhil eğer ÖTV 1 Sayılı Liste kapsamındaki mallar için EPDK'dan lisans almış ise, bu dağıtım lisansı, üretim lisansı, taşıma lisansı, depolama lisansı olabilir, bu işletmeler e faturaya zorunlu olarak geçecekler.

İnternet ortamındaki satışları kaldırmak üzere, internet üzerinden satış yapanlar değil, burası kritik. Bir işletme var, internet üzerinden kendisi satış yapıyor. Doğrudan bu sebepten dolayı e faturaya ve e arşiv'e geçiş zorunluluğu yok. Bunun yanında ciro unsuru da sağlanırsa var bu işletme için. Fakat internet ortamındaki platformu sağlayan, internet satış platformlarına resen, direkt cirodan bağımsız olarak e arşiv uygulamasına geçiş zorunluluğu getirildi, "platformlar" diyebiliriz.

Ve yine bu tebliğde radikal bir alan var. Bunu da makul sürede olabildiğince üç aydan az bir zaman olmamak üzere, İdare olarak biz merkezde yapacağımız analizlerde, incelemelerde, belli sektörlerin belli konuları eğer riskli olduğunu değerlendirebiliyorsak yaptığımız analiz çalışmaları neticesinde, Başkanlık olarak süre verir ve e uygulamalara geçiş zorunluluğu getirmeye yetkili kılınır Başkanlık olarak.

Örneğin; Burada kâğıt sektöründe VDK inceleme yaptı, üstatlarımız dediler ki, "ey Gelir İdaresi bak bu sektörde şu sebepten dolayı kayıp kaçak çıkıyor, siz bunu e belgeyle ancak çözersiniz" diyorsa, biz de merkezde yaptığımız analizlerle bunu destekliyorsak, o sektörü bütün olarak e uygulamaya geçirme yetkisini tebliğle Bakanlığımızın onayıyla almış olduk.

Serbest meslek makbuzu, değerli üstatlar, arkadaşlar, sadece Yeminli Mali Müşavirler, mali müşavirler değil, doktorlar, mimarlar, mühendisler, tüm serbest meslek erbapları tebliğde öngörülen tarihlerden itibaren serbest meslek makbuzlarını elektronik ortamda düzenleme zorunluluğu getirildi.

e irsaliye, kritik sektörler için başta akaryakıt, tütün ve alkollü içkiler gibi olmak üzere, kayıt sistemine tabi tüccarlarımız ve yine riskli mükellef gruplarımız e irsaliye uygulamasına zorunlu olarak geçecek mükellef grupları arasında sayılırlar.

Şimdi yeni durumda e müstahsil zorunlu hale geldi, kimler için? e fatura uygulamasına kayıtlı bir mükellef ise tüccarımız ve aynı zamanda müstahsil makbuzu

düzenliyorsan, artık bu işletmemiz elektronik müstahsil makbuzuna geçmek durumunda.

e bilet uygulaması için üç kategori var. “kara, deniz ve havayolu ve sinema, tiyatro” gibi etkinlikler.

Yeni gelen uygulamalar aşağıda gösteriliyor. Bunlar aslında sadece Başkanlık çerçevesinde “zorunlu geçilsin” denildiği zaman zorunlu, diğer durumlarda hepsinde aslında ihtiyari bu uygulamalar, e dekontda, e döviz alım belgesinde, hâlihazırda bunlar tamamen ihtiyari uygulamalar. Ama ileride Başkanlık önceden haber vermek ve süre vermek kaydıyla e gider faturası uygulamasına zorunlu olarak geçilmesini sağlayabilir dedik, onu ifade edelim.

Şimdi e fatura uygulaması aslında kapalı devre bir sistem gibi düşünebiliriz, her iki tarafın da sistemde kayıtlı kullanıcı olarak tanımlandığı bir sistem. İşletmeler arası faturalaşmadır bu ve her ikisi de sisteme kayıtlıdır ve fatura tamamen elektronik ortamda düzenlenir, elektronik ortamda GİB sistemlerine gelir, GİB gerekli kontrolleri yapar ve alıcısına ulaştırır.

İstisnai durumlarımız var tebliğde. Zorunlu durumlarda e faturanın, e arşiv faturanın düzenlenemediği durumlarda kâğıt fatura düzenlenebileceği haller tebliğde sayılmış. Ama bunlar mücbir sebebe yakın, mücbir sebep gibi addedebileceğimiz özel durumlar için geçerli. Tebliğde bu durumlara yeterli bir şekilde yer verdik. Bunun haricinde e fatura mükellefleri birbirlerine e fatura kesmek zorundadır. Tutar ne olursa olsun, eğer bir e fatura mükellefi diğer e fatura mükellefine fatura kesecekse bunun ismi “e fatura” olmak durumundadır. “Peki, biz nereden bileceğiz?” diyeceksiniz, bizim uygulamayı kullanan işletmeler hem bizim "e belge gib.gov.tr"den, hem kullandıkları e fatura programlarından e faturayı yazdığında karşı tarafın e fatura mükellefi olup olmadığını anlayabiliyor.

Yani daha çok işletmelerimizi ilgilendiren bilgiler aslında bunlar, ama bu genel bilgiyi sizlerle de paylaşmış olayım.

Bunlardan aslında bahsettik, kimler geçecek? Hangi unsurları sağlayanlar zorunlu olarak geçecek? Bunlar tebliğde belirtildi. Ciro şartını sağlayanlar ve e ticaretin aslında önemli paydaşı olan aktörler, e ticareti doğrudan yapanlar değil, e ticaret ortamını sağlayan büyük platformlar ve ilan yayınlayan siteler ve reklam aracı kuruluşları giriyorlar. Kayıt sistemi kapsamında komisyoncu ve tüccarlar ve Başkanlık analizleri çerçevesinde belirlenen kişiler dedik.

Geçiş süreçleri tebliğde tanımlandı. 2018 ve 2019 yılı cirosu yönünden netleştirildi orada. 2020 ve müteakip yıllarda ise, daha netleşiyor. 2018 veya 2019 cirosu 5 milyonu aşmış ise, bu işletmemiz 01 Temmuz 2020 tarihine kadar e fatura

uygulanmasına dâhil olması gerekiyor. 2020 ve müteakip yıllarda ise, izleyen yılın yedinci ayına kadar diyebiliriz.

Genelde kritik tarihimiz çok özellikli durumlar haricinde aslında 01 Temmuz 2020.

01.01.2020 olan, birkaç tarihimiz var. Onlar tanımında yer alıyor. Hem Bakanlığımızın, hem diğer Bakanlıkların talepleri çerçevesinde, özellikle sebze ve meyve ticaretinin elektronik ortamda izlenmesi için biran önce bu uygulamaları elektronik ortama taşıma arzusundan kaynaklı olarak 01.01.2020 dedik.

İnternet satışı olup, ciroyu aşan konu hala yürürlükte arkadaşlar. Yürürlükten kaldırılan tebliğler arasında 464 Numaralı Tebliğimiz yok. 464 Nolu Tebliğ halen yürürlükte, ayrıca bahsettiğim ciro şartı, internet satışı hiç olmasa dahi geçerli ve 01.01.2020 dedik. Fakat o işletmenin bir internet satışı var ise cirodan dolayı 464 Numaralı Tebliğe göre, 01.01.2020 tarihini adresliyor.

Bunların hepsini topluca özetleyen tablo, çok yararlı olacağını değerlendiriyorum. İlk başta belki biraz karmaşık gelebilir ama her sorunun cevabını aslında tebliğdeki ilgili bölüme baktığımızda rahatlıkla görebileceğiz.

En son bavul ticareti eklendi. Normalde mal ihraç faturaları ve yolcu beraberli eşya faturaları 2017'den beri e fatura olması zorunluluğu vardı, e faturacı mükellefler için. Bavul ticaretini de ekledik.

e arşiv fatura uygulaması, şimdi e fatura uygulaması var, e arşiv uygulaması var. “nedir sayın KİRAZ, niye böyle yaptınız” dediğinizde, daha önce bahsettiğim gibi, iki tarafın sisteme tam kayıtlı kullanıcı olduğu durum e fatura uygulaması oluyor. Fakat alıcının e fatura uygulamasına kayıtlı olmadığı durumlarda da mükellefin elektronik ortamda fatura düzenleyebilmesi için, başka bir model tasarlandı. Alıcı nihai tüketici de olsa, e fatura uygulamasına kayıtlı olmayan bir mükellef de olsa, satıcı faturasını elektronik ortamda düzenlemek istiyorsa, e arşiv fatura uygulamasına geçerek bu imkândan yararlanabiliyor. Bu isteğe bağlı olan durumlar için. Ayrıca zorunlu olarak getirilenler için mecburi olarak 01.01.2020 tarihinden itibaren e arşiv fatura uygulamasına geçiliyor. Konuşmamın başında da belirttiğim gibi aslında durum eşitlendi, e fatura mükellefi aynı zamanda e arşiv fatura mükellefi haline geliyor.

Burada da aynı günde olması gerekiyor ve aynı kişiye olması gerekiyor. Gün değişirse, kişi değişirse, böyle bir zorunluluk olmaz. Aynı günde, aynı kişiye düzenlenen toplam satış tutarı 5 bin liranın üstü ise, vergi mükellefi ise karşı taraf veya nihai tüketici vergi mükellefi değil de 30 bin TL'yi aşıyorsa e arşiv fatura olması gerektiğini belirttik.

İnternet üzerinden satış yapan işletmelerin durumuyla ilgili bir özel durumdan bahsedelim. Burada e arşiv faturalar müşteriye elektronik ortamda iletilecek. Malın yanında ise e arşiv fatura olabilir, e irsaliye olabilir, sevk irsaliyesi olabilir, irsaliye yerine geçen belgeyi göndermesi gerektiğinden bahsedelim.

Sevk irsaliyesini kâğıt yerine elektronik ortamda düzenlenebildiği uygulamadır e irsaliye uygulaması. Burada da kritik sektörler sayılmıştır. İşte maliyecilik sektörünü gündeme aldık. Gübre takip sistemi önemlidir dendi, gübre takip sistemini gündeme aldık. Akaryakıt sistemi yıllarca hep konuştuğumuz, olması gereken bir alandı. İşte şeker imalatçılarının şeker sevkiyatları, şeker kotalarının takibi için, e irsaliye olması lazım dendi, onu koyduk. En son işte sebze ve meyveyle ilgili bölüm var. Onun ticaretini yapan mükelleflerimiz, bunu da saydık.

Tarihler belirlendi. Sebze ve meyve ticareti yapanlar hariç, 01 Temmuz 2020' de başlıyor.

Şundan bahsedebilirim. e irsaliye kullanma kılavuzunu, linkini de verdim burada. Sayın Başkan bunu Oda'nın sitesinde yayınlanması konusunda bir sıkıntı yaratmam dedi. Ama bir emek var burada, bu sunumda, diğer arkadaşların da emeği var, olduğu gibi olmamak kaydıyla, arkadaşlar istedikleri gibi istifade edebilirler. Bu argümanı paylaşıyor olayım ben sizinle.

Bu e irsaliye uygulamasıyla ilgili, tebliğde belirtilen aslında Başkanlığa, e irsaliye uygulamasına ilişkin sahada doğabilecek talepler, bunun hepsini biz tebliğde işleyemedik. O yüzden uygulama kılavuzuyla sahadaki bazı hususları, nasıl bir işlem yapılacağını açıklığa kavuşturmak adına bir soru, cevap mantığı şeklinde, hangi durumda nasıl bir e irsaliye düzenlenecek, nasıl adisyon alınacak, bunlar hakkında kapsamlı bir doküman hazırladık biz. Bu doküman hala taslak, ama yakın zamanda bitirmeyi arzuluyoruz. Yaklaşık 135 soru ve 135 cevabı barındırıyor kendi içerisinde. İşte “şu olursa nasıl düzenleyeceğim”, “bu olursa nasıl düzenleyeceğim” gibi günlük ticari hayatı ilgilendiren pek çok konuda, Bir taslak doküman var, buradaki hazırandan bize katkı sumak adına, bu taslak kılavuza bakıp, bir soruyu dahi daha doğru bir noktaya taşılırsa ben mutlu olacağım. 2018 Ağustos'tan beri biz bunu kamuoyuyla, e irsaliye uygulaması daha önce yürürlükteydi, paylaştık. Yeni tebliğin çıkmasını bekledik. Ve burada değerli arkadaşlar, kimler geçmek zorunda, nasıl başvurulur gibi pek çok unsuru biz yeni tebliğde dikkate alarak güncelleyeceğiz. Güncellemeye devam ediyoruz. Sizin de bu bakış açısıyla içerideki bir uygulama ile ilgili, belki sizin tecrübeleriniz, sizin öngörüleriniz bizim görmediğimiz bir noktayı hatırlatabilir, daha iyi bir noktaya taşıyabiliriz. Bizzat ekibin başında bulunarak soruları sahadan topladık, 134 soru ve cevabını topladık.

Hızlıca devam ediyorum. Serbest meslek erbabı vergiden muaf değilse, e serbest meslek makbuzunun konusunu oluşturacak, muhatap olacaklar. Başlangıç tarihimiz,

ilk tarih 01 Haziran 2020, 01 Şubat 2020 tarihi itibariyle faal olan bir mükellefse önünde dört aylık bir zaman var. O kadar basit bir uygulama ki değerli üstatlar, değerli arkadaşlar, sadece bir elektronik imzanın olması bizim için yeter. Gelir İdaresi Başkanlığı'nın portal uygulaması var. Ücretsiz. Kullanabilirsiniz. Hesaplamaları otomatik bir şekilde kendisi program yapıyor. Onu da inşallah fırsat bulduğumda göstermek isterim. Birkaç dakika içerisinde rahatlıkla, hiçbir hesap hatası yapmadan serbest meslek makbuzunun oluşturulmasına imkân veriyor. Netten mi, brütten mi, tahsil edilenden mi, KDV oranını değiştirin, tevkifatı değiştirin, otomatik hesaplamayı kendi içerisinde yapan güzel bir uygulama. Hiçbir maliyete katlanmadan şu anda uygulamaya başlayabilirsiniz. Başvurunuzu yapıp, girebilirsiniz. Hâlihazırda bildiğim kadarıyla sayılara bakarız. 1000 (bin) civarında serbest meslek erbabı geçti diye biliyorum, sayılarımızı kontrol ederiz.

Müstahsil makbuzu, adı üstünde müstahsil makbuzu elektronik ortamda düzenlenmesine ilişkin bir uygulama. Sadece e fatura mükellefleri için zorunluluk getirdik bu alanda.

Kayıt sistemine tabi mükellefler e gider pusulası. Bunları hızlıca geçiyorum Sayın Başkan. Çünkü çok benzeri ifadeler var tebliğin içerisinde, aslında zikredilmiş konular. Ve az önce gösterdiğim excel tablosu zaten bu durumun topluca bir özetini sizlerle paylaşıyor olacak. Zamanı da etkin kullanmak istiyorum, belki soru cevaplara,

BAŞKAN İBRAHİM AKTAN

Sayın Başkan kapsamı size bıraktık, yani bir saatlik zamanımız var, nasıl istiyorsanız, hangi konuları sunmak istiyorsanız, onları sunabilirsiniz, bir saat içerisinde ne yaparsanız, yapın.

ABDULLAH KİRAZ

Teşekkür ederim sayın üstadım.

e bilet tarafı için şunu söyleyebilirim. Yerli ve yabancı sinema filmlerini gösteren sinema işletmeleri için yeni bir uygulama geldi. Ve D1 yetki belgeli otobüs işletmeleri için yeni uygulama geldi. Bu işletmeler e bilet uygulamasına tebliğde öngörülen tarihler itibariyle geçiyor olacaklar.

Havayolu firmaları, aslında bütün havayolu firmaları e bilete geçtiler ve isteğe bağlı da olsa hepsi kâğıt ortamında bilet düzenlemek külfetinden kurtulmak için, daha uygulamanın çıktığı ilk haftalarda uygulamaya dâhil oldular.

Şimdi burada belki hazirunla paylaşmak istediğimiz kritik konu olabilir. Eskiden havayolu e biletlerinin elektronik ortamda gider yazmak konusunda tereddütler olurdu. Havayolu firmasına gidip, altına kaşe bastırmak gibi bir takım durumlar olurdu.

Tebliğde olayı şöyle tanımladık; Havayolu firmasından alıyorsanız ya da acenteden alıyorsanız, iki durum var. Acenteden yapılan alışlarda, acenteler size e bilet tutarını da ihtiva eden fatura vermek zorunda değerli hazirun, fatura verecektir. Faturayı gider belgesi olarak kullanacaksınız. Acente e arşiv faturaya geçmediyse, kâğıt faturada verecektir, e arşiv uygulamasına geçtiyse, e arşiv fatura verecektir. Eğer siz de e fatura mükellefiyseniz, o da e fatura mükellefiyse, e fatura verecek. Bu fatura belgesini herhangi bir yerden onaylatmanıza, kâğıt çıktısını dahi almanıza, e fatura için gerek yok. e arşiv faturada kağıt kullanırsınız, bir yere onaylatmanıza gerek yok.

Gelelim bilet belgesine, e bilet havayolu firmalarımız iki şekilde bizden izin aldılar aslında, ya kâğıt iletim yöntemi, ya elektronik iletim yöntemi. Büyük havayolu firmalarımızın önemli kısmı elektronik iletim yöntemi izni aldılar. Sadece ülkemizde faaliyet gösteren bazı yabancı havayolu firmaları kâğıt yönteminde kaldılar, elektronik sistemi kurmadılar. Elektronik ortamda iletilen e bilet belgesi, sadece sistemden doğrulanması yeterli. Onların linklerine dahi sitemizde yer verdik. Bu belgeyi kullanabilirsiniz, çıktısını da kullanabilirsiniz. Bir yere kaşetmenize, imzalatmanıza gerek yok.

Acente mükellefi olanlar var ise, bu seyahat acenteleri fatura kesiyor ve bilet bedelini, şimdi e bileti kesiyor havayolu firması, ama acente aracılık ediyor. Acente fatura veriyor, o zaman mükerrer bir hâsılat gibi oluyor, e bilet giderini ise, kendisi gider gibi kullanıyor. e bilet üzerinde acentenin bilgisi yer alıyor değerli hazirun. Ve benim adıma düzenlenen bir bileti acente girdiğinde, e biletin acente bölümünde, acenteye ilişkin bilgi var ise, acente o bileti kendisi için gider belgesi olarak kullanabiliyor ve oradaki KDV'yi de indiriyor, faturasındaki KDV'yi de hesaplıyor devam ediyor.

Sinema işletmeleri için Kültür Ve Turizm Bakanlığı'yla yaptığımız ortak çalışmalar çerçevesinde özellikle onların payları var. Eğlence Vergisinden elde ettikleri payları da garanti etmek ve kayıt altında tutabilmek bakımından sinema işletmelerinin e bilet uygulaması ve e biletle birlikte aslında işletmesinde yeni, şimdi her bilet yeni olmak zorunda değil, e bilet bilgilerini kayıt altında tutmak için gerekli miktarda, ne kadar gerekiyorsa, o yeterli. İsterse merkezine, isterse bölge merkezine, ana merkezine, isterse sinema işletmesinin merkezine, sisteme entegre ederek kullanabilir. Sinema işletmeleri içine e bilet 01 Temmuz 2020'de başlıyor

Otobüs işletmelerini aslında ilgilendiriyor, tarifeli yolcu taşıma işiyle ilgilenen otobüs işletmeleri, hâlihazırda sisteme geçen büyük otobüs işletmelerimiz var. Geri

kalanlarını da önümüzdeki yıl boyunca hazırlıklarını yapıp, bir sonraki yılın başından itibaren onların da e bilet uygulamasına geçmesini sağlayacağız.

DİNLEYİCİ.....

ABDULLAH KİRAZ

Tamam, zorlukları çözmek için varız Sayın Başkan. Şimdi devam ediyoruz. Sigorta sektörü aslında talep etti. Sigorta Komisyon Gider Vergisi, sigorta şirketlerinin acenteleriyle olan ilişkilerinde, acentelerinin faturası yerine düzenledikleri belgeydi. Bunun da elektronik ortamda düzenlenmesine imkân getirdik. Bu uygulama ihtiyarî. Geçiş zorunluluğu henüz yok. Olur ya, ileride biz Başkanlık olarak “bu sektörü de alalım” dediğimizde, sektöre yazıyla bildirip, üç ay süre verip, uygulamaya geçmesini isteyebiliriz.

Sigorta poliçeleri, sigorta şirketleri düzenleyecekleri sigorta poliçelerini kâğıt yerine elektronik ortamda düzenlenmesini sağlayabiliyoruz. Bu imkânı getirdik. Bu da isteğe bağlı uygulama. Başkanlık dilerse zorunluluk getirebilir.

Döviz alım satım belgesi, burada da isteğe bağlı aslında yetkili müesseseler, döviz büfeleri düzenledikleri kâğıt ortamındaki alım satım belgelerini artık elektronik ortamda e fatura gibi, e arşiv fatura gibi, bir belge halinde oluşturma imkânları doğdu, buna “imkân” diyoruz şu aşamada. Henüz zorunluluk yok, ilerleyen dönemlerde gerek onların, gerek İdaremizin alt yapısındaki gelişmeleri tamamladığımızda onları da geçirmeyi amaçlıyoruz.

e dekont bankalar için bulunmaz bir fırsat. Yoğun bir talep var. Bankalar aslında halihazırda elektronik ortamda ilettikleri dekont, aslında bir dekont değil, yani bir pdf belgesi. Siz hesap ekstrelerini kullanabilirsiniz muhasebe kayıtlarında ama, hukuken elektronik imza değil, siz onu tevsik edici bir belge olarak sunamazsınız. Bu çerçevede biz bunu da hukuki niteliğe kavuşturan ve tanımlayan elektronik ortamdaki imzalı değişmezliği sağlanan bir belge haline getirdik. Bankalar kendilerinde kalacak olan dekontları her halükarda elektronikleştirilmiş oluyor. Veya mevzuatın kâğıt ortamda imzalı zorunlu kıldığı bazı durumlarda kâğıt kullanması yine gerekecek. Bankalar şu an sıradalar. Bizim teknik çalışmalarımız bitirildiğinde bu uygulamalara başlamak istiyorlar.

Yararlanma yöntemleri hepsinde ortak. Bazı belge türleri için var, bazıları için yok. Mesela üç yöntem var bizde e faturada, e arşiv faturada, elektronik serbest meslek makbuzunda, e müstahsilde. Bir tek bilette portal yok, onu biliyorum. Dekontta olmayacak. Çünkü bankaların inip bizim portaldan dekont düzenlemesi gibi mevzu olamaz. Döviz alım satım belgesini düşünmüyoruz. Her biri kendi içerisinde aslında belirtilmiş.

GİB portalı, Gelir İdaresi Başkanlığı olarak bizim o belgelerden beklenen temel fonksiyonları karşılamak için oluşturduğumuz, kullanıma sunduğumuz “elektronik belge oluşturma portalı”.

İkinci yöntem, Başkanlıktan aslında teknik alt yapıları yönünden izin alan ve sizlere hizmetler sunmak durumundaki yazılım firmalarından destek almak isterseniz yetkilendirdiğimiz firmalar ya da kendi bilgi işlem sisteminiz, 7-24 ekiplerimiz vardır, güçlüdür, alt yapımız güçlüdür. Çok büyük şirketlerimiz, gruplarımız bu anlamda kendi bilgi işlem sistemlerini bizimle entegre ederek de kullanabilirler, buna “doğrudan entegrasyon” diyoruz.

Elektronik belgelerde mali mühür ve elektronik imza önemli, elektronik imza gerçek kişiler için kullanılıyor, tüzel kişiler için mali mühür kullanılıyor. Gerçek kişiler isterse mali mühür de alabilirler, ama tüzel kişiler sadece ve sadece mali mühür kullanıyorlar.

Buradaki madde de aslında buradaki hazirun için önemli olabilir. Bazı mükellef gruplarımız için çok faydalı ve alternatif durumları getirmiş olduk. Özellikle fastfood zincirleri, sektöründeki sıcak satış yapan zincir mağazalar için öngördüğümüz uygulamalardan bir tanesi, nedir bu? Eğer bu işletme büyüklüğü, ölçeği ve kullandığı sistemler itibariyle ÖKC kullanımından muaf özellikleri taşıyor ise, bunlar bizim 483 numaralı Tebliğde tanımlandı, diyor ki “sermayenin aktif büyüklüğü ve kullandığı yazar kasa sistemleri, üç kriteri sağlıyorsa ÖKC kullanmadan da e belge vererek faaliyetlere devam edebilir”. Bazı işletmeler ÖKC kullanmayı kendilerine bir yük gibi gördüler. Bazıları ise, “hayır, ÖKC benim işimi çok daha iyi görüyor” dedi.

Biz onların eline şöyle bir seçenek verdik; “Eğer sizin bir ÖKC kullanım muafiyeti koşullarınız var ise, e arşiv, e fatura ve e deftere de geçtiyseniz, e arşiv faturayı yazar kasadan fiş verildiği durumlarda da kullanabilirsiniz” dedik. Fakat bu şu sebepten dolayı tercih edilmedi; “müşteriye ad soyadı sormak zorunda kalıyoruz” dendi. Şimdi bazı kasalarda bir dakikadan daha az bir zamanda müşteriyi göndermesi gerekiyor. Küçük küçük ürünler satılıyor. Aslında sistem alt yapısını kuruyor işletme, her şeyi hazır e arşiv faturada ad soyadından dolayı bu sisteme bir türlü geçemediler. Biz de burada bir yetki aldık, tebliğde dedik ki, “toplam tutarı 500,00 TL’ye kadar olan satışta e arşiv faturada müşterinin adı soyadı unvanı bölümüne nihai tüketici açıklamasıyla e arşiv faturayı düzenletebilirsiniz” dedik. Bu durumda e arşiv fatura aslında perakende satış fişi hukukiliğine sahip olmuş oluyor. Yine bir işletme perakende satış fişini nasıl Gider belgesi olarak kullanabiliyorsa, hangi koşullar altında kullanabiliyorsa, hepsini kullanamıyor biliyorsunuz, e faturalarında da aynı kurala tabi olacak. Temizlik veya diğer ürünler değilse, örneğin işletmede tüketilmeyen yemek bedellerine ait e faturası, bunu şimdi tartışma yaratmak istemiyorum, bizim tebliğlerimizde 204’de öyle, işletmede tüketilmek kaydıyla

perakende satış fişiiyle tevsik olabilecek unsurlar sayılmış. Bu e arşiv faturayla aynı bu çerçevede, bu kurallar silsilesi içerisinde kullanabilirsiniz. Zaten nihai tüketici için hiçbir önemi yok. Aynı fiş gibi kullanılıyor. Bu işletmelerimizin bazıları için son derece önemli bir dijital dönüşüm çalışmasına aslında vesile oldu. Bütün kasa sistemlerini e arşiv fatura düzenleme sistemlerine dönüştürme imkânını getirmiş oldu.

Şimdi elektronik ortamda düzenlenmesi gereken belgenin kâğıt ortamında düzenlenmesi. Bu birkaç yıl öncesine kadar epey tartışma konusu oldu. Bizlere de yansıdı, “bu konu açıklığa kavuşması lazım” dendi. Yasal değişiklik yapıldı değerli hazirun. VUK 353-1’de, 2’de sayıldı. Elektronik ortamda verilmesi gerekenler dâhil zorunlu durumlar haricinde e belge olarak verilmemesi, alınmaması, düzenlenmemesi gibi, bütün hususlar sayılarak 353’e nakledildi ve bu vesileyle Vergi Usul Kanununda 353’e denk geldiğini tüm hazirunla paylaşmış olayım. Şu andaki mer’i hukuk düzenindeki cezası böyle. Tartışma yapabilirsiniz, “bu böyle olmalıydı”, “aslında bunun cezası bu değil”, o ayrı bir konu. Ama şu anda bana göre hukuk nazarındaki Vergi Usul Kanununun 353-1 kapsamına giriyor. Bu da şu anlama geliyor; Vergi maktu haddenden ayrılmamak üzere faturadaki meblağın % 10’u bir takvim yılı içerisindeki bu bazen önemli bir noktaya ulaşabiliyor, işletmelerimiz bu konuda hassasiyet göstermediğinde “nasıl olsa ben fatura düzenledim kardeşim elektronik, kâğıt fark etmez” dersiniz, ama yarın bir gün % 10 cezayı yediğinde işletme, bir faturada üst sınıra takılsak dahi 100 bin liralara geçer, bunları hep misal vermek lazım.

e fatura dışındaki, e irsaliye dışındaki belgeleri biz bir de portalden kullanılan durumlar haricinde, portalda da gerek yok, e faturada da gerek yok, e irsaliyede de gerek yok. Onlar zaten bizim sistem içerisinde olduğu için, bir raporlama zorunluluğu getirmiyoruz. Fakat e arşiv faturada, e arşiv gibi işleyen diğer belgelerde, elektronik serbest meslek makbuzu da buna bir örnektir, elektronik müstahsil makbuzu da buna bir örnektir, bize raporlanması mevzuu gündemde. Bunu da raporlamasını mükellefin kendisi aslında yapmıyor, özel entegratör otomatik olarak bize o düzenlenen belgeleri raporluyor.

Muhafaza ve ibraz yükümlülüğü, teslim şekline uygun bir şekilde muhafaza edilmesi lazım. Düzenleyen açısından her halükarda elektronik ortamda muhafaza edilmesi lazım, “düzenleyici nüshası” diyelim, bunun kâğıt ortamında muhafaza edilmesine gerek yok, e faturada hukuken geçerli değil, e arşiv faturada geçerli değil. Ben gideyim e arşiv faturanın bir aylık çıktısını alayım, elektronik ortamda sileyim dediğinizde, yarın öbür gün o faturalar bizim sistemlerde de kalmazsa, bir şey olursa onu ispat etmekte zorlanırsınız, e belge olarak elektronik halde, elektronik ortamlarda muhafaza edilmesi gerekir. İşletme ihtiyaçlarına göre, birinci ve ikinci nüshaları kendi işletmesinde saklama konusuna dikkat edilirler diyelim ve bu e belgelerden beklenen en önemli amacı gerçekleştirmiş olsun. Çünkü biz bu yola çıkarken “daha az kâğıt, daha dijitalleşme” dedik, hala e belgeleri klasörlerle dolu kâğıt çıktılarla tutarsak bir anlamı yok.

Alıcı açısından, alıcılar kendilerine nasıl iletildiyse, o iletim şekliyle muhafaza edilmesi gerekiyor ve saklanan, muhafaza edilen Türkiye sınırları içerisinde olması gerektiği önemli. Belki büyük işletmelerimizin bu anlamda hassasiyet göstermesi lazım, e defterde de aynı şekilde, saklanacağı yer Türkiye sınırları içerisinde olması gerekiyor.

Detay kısmı var. Bu özel entegratör kuruluşlar hakkında da biraz bilgi verelim. Biz bu kuruluşları bilgi sistemleri güvenliği yönünden zaten denetliyoruz. En son geçen hafta bir “Bilgi İzleme Denetim Kılavuzu” yayınladık. Bunlar yıllık olarak sürekli şekilde bilgi izleme denetimine tabi olacak kuruluşlar haline geldi, bunu da belirtelim. Yıllık raporlarını bizlere veriyorlar.

e defter uygulaması önemli, sizleri aslında ilgilendiriyor. Bizim e defter sitesine, e belge sitesine lütfen girmediyse şimdiye kadar girin. Oralara ben zaman zaman aslında tüm camia için faydalı olan bir takım uygulamaları koydurduk, linklerini verdirdik, kullanabilirsiniz e defter görüntüleme “.....” araç dediğimiz bir araç koyduk mesela oraya, e defter dosyasını bu siteden “nasıl açarım” dediğinizde, orayı kullanarak kendi bilgisayarınıza indirip, e defteri görüntüleyip analizlerinizi yapabileceğiniz parçalarını da oraya ekledik.

Şimdi buradaki radikal yenilikler, özellikle meslek mensupları camiasından çok geldi. Defterler aylık oluşturuluyor, amenna ve ay izleyen üçüncü ayın sonuna kadar defterlerin berat dosyasıyla birlikte defter yükleniyor. Sonra berat yükleniyor, defter mükellefte kalıyor ve biz beratla iktifa ediyoruz.

Artık Geçici Vergi dönemleri itibariyle defteri dileyen mükelleflerin defterlerini Geçici Vergi dönemi bazında ki tarihi baz alarak yüklemesine de imkân getirdik. Örneğin Ocak ayının dönemi Şubat, Mart, Nisan, Nisan sonuna kadar yüklenmesi gerekiyor. Şubatda, Mayıs sonu, Martda, Haziran sonuna kadar yüklenmesi gerekiyor, “ama ben Geçici Vergi bazında yüklemeyi tercih edeceğim” diyen bir işletme, bu tercihini bize hesap dönemi başında bildirecek, “ben berat dosyalarımı aylık veya Geçici Vergi dönemi itibariyle yüklüyorum” diyen bir işletme, “Ocak’ı, Mayıs’ta”, “Şubatı, Mayıs’ta”, “Mart’ı, Mayıs’ta” yükleyecek. Hepsini Mayıs sonunda yükleyecek, yani normalde “Nisan’ı, Mayıs’a öteledik”, ama “Haziran’ı, Mayıs’a çektik”, en son ayı. Bir oradan bir buradan ortada buluştuk. Geçici Vergi dönemi bazında, Geçici Vergi Beyannamesinin verileceği ayın sonuna kadar mükelleften oluşturmasını istedik.

Ve yine sahadan çok talep geldi. Defterlerin üzerindeki imza hususunda mükellef muvafakat vermek koşuluyla, bu muvafakat geçerli olabilir ve bizim sistemlere elektronik ortamda bildirmesi, güvenlik koşuluyla bildirmesi olabilir. İster çalıştığı yazılım firması, ister özel entegratör, ister defter tutma konusunda yetkilendirilen meslek mensubunun mali mühür ile de imza alabilmesine imkân getirdik. Bu bir

tercih, mükellefin kendisi de kullanabileceği gibi, “benim defterimi şu şahıs da imzalayabilir” anlamındaki hukuki muvafakatiyle buraya da verebilir dedi.

Ve yine radikal bir şey, ikinci kopyadan bahsediyoruz, e defter kopyalarının aslı mükellefte kalan dosyası değil. Mükellefte kalan defterden bahsetmiyoruz. İkinci kopyaları aslında kamu için ve vergi güvenliği için Gelir İdaresi’nde gizliliği kripto ile konulmuş, anahtarı sadece Gelir İdaresi Başkanlığı’nda olan bir yapıda şifrelenerek muhafaza edilmesi zorunluluğu getirildi.

Niye geldi bu hadise onu da söyleyeyim. Özellikle 15 Temmuz olayları sonrasında pek çok şirketin defterine ulaşamadık. El konulması düşünülen, kayyum atanması gereken şirketler, kayyumlar şirketlerin defterlerine dahi ulaşamadılar. e defter tutuyordu çünkü, e defterin flaş diskini, hard diskini götürmüş, defter yok ortada. Şimdi bu nedenle biz bu vergi güvenliği ve kamu güvenliği için de bu defterlerin, evet ticari sır, vergi mahremiyeti, bütün unsurlar değerlendirildi, o defteri bizden başka, biz de ancak ve ancak inceleme diğer hukuki sebeplere varıldığı durumunda, ancak bakılabilir şeklinde ikinci kopyalarını Başkanlıkta bile, Başkanlığın izin vereceği ve mükellefin dilediği saklamacı kuruluştaki saklanması zorunluluğunu getirdik.

BAŞKAN İBRAHİM AKTAN Birinci kopya sizde yok muydu?

ABDULLAH KİRAZ

Birinci kopya bizde yoktu, hayır. Şöyle düşünelim Sayın Başkan, bir defter düşünelim, bu defterin de değişmesini sağlayan bir tane de berat dosyası var. Aslında bu berat dosyası diyor ki, “mühürlediğin defter boyutu, özelliği, bunun kilosunu, ağırlığı şu beratla yazıyor. Ve üzerinde bunda da imza var. Bu ikisi birbiriyle çakışmadığında, uyuşmadığında yapı değişmiştir” diyordu, bir saatde berat dosyasını alıyorduk. Şimdi şifreli, kriptolu, gizliliği, güvenliği sağlanmış bir yöntemle ikinci bir örneğini almış olacağız.

Sayın Başkanım sona doğru geliyorum, bitireyim. Talha beyin de zamanından almalıyım inşallah üstat.

BAŞKAN İBRAHİM AKTAN Buyurun devam edin zamanımız var.

ABDULLAH KİRAZ

Teşekkür ederim üstat.

e deftere kimler geçmek zorunda? Buradaki hazirunun en iyi bilmesi gereken konulardan bir tanesi bence. e fatura uygulamasına geçiş zorunluluğu bulunuyorsa ve

bağımsız denetim koşulu varsa, bağımsız denetim şartı varsa, şimdi e fatura uygulaması geçiş zorunluluğu olmayan bir mükellef isteğe bağlı olarak e fatura uygulamasına geçebilir. Bu mükellef e deftere geçmek zorunda değil, onu ifade edeyim. Bir mükellef başka uygulama nedeniyle, aslında e fatura uygulamasına doğal olarak geçmek zorunda değil, e fatura koşulları arasında, fakat e irsaliye uygulamasından dolayı, e fatura uygulamasına geçmek zorunda kalıyordu. Bu tarafta da biz yorumumuzu şey yaptık, dolaylı fatura uygulaması sınırlandırdık. Örneğin müstahsil makbuzu uygulaması daha önce bahsettik, isteğe bağlı kategoride kalıyorsa, vergi işletme büyüklüğü, bulunduğu sektörde işletmeyi “sen e faturada bulunmak zorundasın” demiyorsak e deftere geçmek zorunda değil, diyorsak geçmek zorunda diye ifade edeyim. Yine burada değerli hazirun, biz riskli gördüğümüz mükellefi nasıl e belgeye geçiriyorsak, e defter uygulamasına da geçirme konusunda yetkimizi aldık.

İşletmede bir değişikliğin yeni ortaya çıkan bir şirketin e defteri olup olmayacağı, öteden beri açık aslında, tebliğde yazdığımız bir konu. “ne zaman geçecek” dediğimizde, e fatura uygulamasına geçiş zorunluluğu ne zaman başlıyorsa, o süre içerisinde de e deftere geçmesi lazım. Şöyle, orayı anlatalım.

DİNLEYİCİ

01 Temmuz 2020’de e faturayı alacak, 01 Temmuz 2020’miydi? Yoksa 01.01.2021’miydi?

ABDULLAH KİRAZ

01.01.2021. Formülasyonu şöyle yaptık; e fatura uygulamasına eğer işletme yıl içinde geçiyorsa, şimdi 01Temmuz 2020, bizim için yıl içi, biz defter uygulamasına isteğe bağlı olmadığı durumlarda, isteğe bağlı olarak işletme Ocak’ta da geçer, Mart’ta da geçer, Nisan’da da geçer, fark etmez. Biz ona karışmıyoruz, ama zorunluluk getirmeyi planladığımız alanlarda hep hesap döneminin başından itibaren. Çünkü defter bastırılmış, o defteri heba mı edeceğiz dedik, öyle yapmayalım dedik, prensip olarak hep yeni yılın başı gibi değerlendirdik. Şimdi bizim 2018 ve 2019 yıllarına baktığımızda e fatura uygulamasına cirodan dolayı, 01 Temmuz 2020’de geçmek zorunda olan işletmeler, e deftere 01.01.2021’den itibaren başlayacaklar, anlatabiliyor muyum? Evet.

Bağımsız denetim mevzuu da, tebliğ yayınlandığı tarih itibariyle bağımsız denetim şirketi anonim şirket ise, 01.01.2020’den itibaren aynen devam edecek. İleriki dönemlere sağlıyorsa, örneğin henüz bağımsız denetime tabi bir şirket değil, 2020’de koşul oluştu, 2020’de bağımsız denetime tabi tutulacak, izleyen yılın başından itibaren dedik.

DİNLEYİCİ Bağımsız denetim...

ABDULLAH KİRAZ

Şöyle, her halükarda girmiyor. Oradaki üç değer var. Bazı koşullarda altında kalıyordu. Değerlendirdik biz onu.

Burada yine önemli bir husus, e deftere geçiş zorunluluğu olan, e deftere geçmiş bir mükellef artık defterini kâğıt ortamında tutamaz. Tutulmamış sayılır. Ve tutmakta olduğu e defteri de gidip de kâğıt çıktısını da almasın. Eren üstada da söylüyorum. Müfettiş arkadaşlara da muhakkak kâğıt çıktısıyla ibraz etmekle uğraşmasınlar gelen mükelleflerimiz, onların da platformları var. Biz de gerekli platformları sağladık. e defter elektronik ortamda açılması, elektronik ortamda imza kontrolü yapılması, elektronik ortamda beratla uyumluluğu kontrol edilmesi gereken bir alan. Size kâğıt çıktısı getirdiğinde, bu kâğıt çıktının e defter olduğunun garantisi yok. Araya dünya kadar farklı unsurlar eklenebiliyor. O yüzden elektronik dosya muhatap alınmalıdır. Yeminli Mali Müşavir olarak sizler de aynı şekilde yapmalısınız. e defter tutuyorsa, e defter dosyasını talep etmelisiniz. Ve bu defter dosyasını elektronik ortamda görüntüleyip, analiz ve denetim çalışmalarınızı yapmalısınız diyoruz.

Bu konuda 45 Seri No.lu SMMM ve YMM Genel Tebliğinin 2017'ydi yanılmıyorsam, yayınlandık. Şimdi defter oluşma zamanı öncesinde veya sonrasında karşıt incelemeyi nasıl yapacağız? Defter tasdik öncesinde nasıl vereceğiz talebinden sonra bir tebliğ yayınladık. Biz orada nasıl kontrol edileceğini anlattık.

Elektronik defter aslında kâğıt defterin tabi olduğu usulden çok farklı olmaması gerektiğini biz değerlendirdik. Yani nasıl kâğıt defterinize mücbir sebep gibi hallerle ulaşamıyorsanız, orada izlediğiniz yöntemin aynısını e defterde de başlattık. Bir boşluk vardı.

Şimdi evet, e defter elektronik ortamda olması münasebetiyle siber saldırı, işletmenin bilgisayar sistemlerinin zarar görmesi, e defter çeşitli sebeplerle açılmadı. Bozuldu. Veya bu şekilde iddialarda bulunularak defterlerin zaman zaman bizden yeniden oluşturulması talepleri İdaremize geldi. Biz neler yaptık? Dedik ki, “bunu teknik olarak ortaya koymanız lazım ve Yeminli Mali Müşavire gidip özel amaçlı rapor yazdırmanız lazım, Yeminli Mali Müşavir ortada bir vergi ziyamının oluşmadığını taahhüt ederek bize geliyorsa, o zaman defterin oluşturulmasına izin verilir”.

Dilerseniz soru cevaplara başlayabiliriz Sayın Başkanım. Peki, daha sonra.

Tekrar böyle dar bir alanda, bu kadar yoğun bir ekibin beni sabırla dinlediği için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN İBHAHİM AKTAN

Sayın KİRANZ'a çok çok teşekkür ediyorum. Vallahi böyle harfiyen anlattı. Kaç sayılı bu tebliğ?

ABDULLAH KİRANZ 56 Sayılı Tebliğ.

BAŞKAN İBRAHİM AKTAN

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım sunumlarınız için, verdiğiniz güzel katkılar için, bilgiler için.

Şimdi işin güncel tarafına geçiyoruz. Henüz imzalanmamış olan, ama parlamentodan geçmiş olan kanunlar. Ne getiriyor, ne götürüyor? Artıları ne, eksileri ne? Bizi ne kadar etkiliyor? Onları dinleyeceğiz. Onları da bizim Yeminli Mali müşavir arkadaşımız Talha APAK anlatacak. Söz sizin sevgili Talha APAK, buyurun APAK.

TALHA APAK

Sayın Başkanlarım, değerli meslektaşlarım, önce konuğumuza çok teşekkür ediyoruz güzel sunumları için. Elektronik sistem hakikaten bundan sonra artık hayatımızdan çıkmayacak gibi, sıkıntılarını da herhalde gelecek kuşak karşılayacak. O yüzden sizi çok rahat gördüm. E-defter konusunda çok fazla sıkıntı yok da, e-belge konusunda herhalde İdare muhakkak bir çalışma yapmıştır, Anadolu'ya gidildiğinde ki, cep telefonunu kullanmakta zorluk çeken mükelleflerin e-belge düzenleme konusundaki çok fazla sıkıntılarını herhalde İdare dikkate alıyordur. Allah kolaylık versin.

Devlet kurumları içerisinde belki elektronik sistemi en başarılı şekilde yürüten Gelir İdaresi Başkanlığı'dır. Hakikaten uygulanması çok zor. Çünkü vergiyi doğurucu bir mekanizma olduğu için riskleri de çok yüksek. Mükellefin riskleri çok yüksek, İdare'nin sorumluluğu çok yüksek. O açıdan, sadece İdari açıdan değil, mükellef gözüyle de bakmakta fayda var, dışarıdan baktığımız için.

Benim konuma geçelim. Benim konum, mevzuattaki son düzenlemeler. Şöyle geriye doğru arşivleri bir karıştırdığımda Odamızda düzenlenen Aylık Toplantıların çoğunluğu bu isim altında işlenmiş, dolayısıyla mevzuattaki son gelişmeler her zaman gündemde ve her zaman bu konuda konu bulmak, sunum yapmak pekâlâ kolay...

Diyeceksiniz ki, son düzenlemelerden kasıt ne? Biz hemen sığağı sığağına henüz resmi gazetede yayınlanmamış, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nden çok hızlı geçen, ama çok detayları ve tartışmaları gündeme getiren bir düzenlemeyle karşı karşıyayız.

Evet, 7193 Sayılı Dijital Hizmet Vergisi ve 375 Sayılı Kanun Hükmündeki Kararnameyle bazı kanunlarda değişiklik yapılması hakkındaki kanun. Zaten son zamanlarda çıkan kanunlarımızın ismi bu kadar uzun, adına kısaca halk dilinde “torba kanunu” diyoruz, içinde her şeyi bulmak mümkün, bu kanun da aynı şekilde. Özellikle finansal teknoloji çağının hızlı değişimiyle birlikte gerek dünyada, gerekse ülkemizde ekonomik hedeflerin bundan sonra disiplin altına alınması amacıyla dijital vergileme sistemleri dünyada da konuşuluyor. Ancak, bazı iddialara ve görüşlere göre dünyada bir ilki bu konuda. Bazı görüşlere göre de ikinci veya üçüncü ülkeyiz diye ifade edildiği de oluyor. Özellikle Fransa ve benzer bir ülkede daha uygulandığı söyleniyor, ama araştırmalarımızda Türkiye dışında şu anda uygulamasına geçmiş başka bir ülkeyle pek karşılaşmadık. Varsın bu konuda biz lider olalım, yeter ki başarılı olalım.

“Henüz resmi gazetede yayınlanmadı” dedik. 21 Kasım’da Meclis’ten geçti. Yürürlük ve yürütme maddeleriyle 54 maddeden oluşan bu düzenleme özetle aşağıdaki konuları içeriyor. 25 civarında konuyla alakalı yapılan bu düzenlemede biz sizleri fazla mevzuatla sıkmamak için ve zamanınızı almamak için, önemli olan 15 tanesini gündemimize aldık, bunları kısaca işleyeceğiz.

1- Birincisi, Dijital Hizmet Vergisi.

2- İkincisi, Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisine bağlı olarak Kambiyo Muamele Vergisindeki değişiklik.

3- Yeni sistemimize giren Konaklama Vergisi.

4- Çalışanlara ödenen ulaşım bedellerinin yeniden vergilendirilmesiyle ilgili bir düzenleme var.

5- Spor hakemlerinin vergilendirilmesi.

6- Satın alınan ve kiralanılan binek otomobillerindeki gider sınırı, yeni bir düzenleme olarak yer alıyor.

7- Ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde yeni düzenleme var.

8- Karşı tarafa yükletilen vekâlet ücretlerinin vergilendirilmesi. Biliyorsunuz uzun yıllardır tartışılan bir konuydu. Bu da biraz netlik kazanmış oldu.

9- Dokuzuncu sırada, Gelir Vergisinde yeni dilim oranları. Yine kamuoyunda sıkça tartışılan birkaç oran ile teklifte yer alan düzenleme nihayet zamanında kesinleşmiş oldu.

10- Vergi alımında mükelleflerdeki vergi indirimiyle ilgili birkaç aksaklık, o düzenlemeyle giderilmeye çalışılmış.

11- Sporculara ödenen ücretlerin vergilendirilmesi,

12- Vergi incelemelerinin sonuçlarıyla ilgili yeni bir uygulama.

13- Vergi Usul Kanunu 376'ncı maddeyle ilgili yapılan değişiklik.

14- Kanun yolundan vazgeçme.

15- Değerli Konut Vergisi adı altında sitemize yeni giren bir vergiyle karşı karşıyayız.

Dijital Hizmet Vergisinde fiziki olarak karşı karşıya gelmeksizin çevrim dışı uygulamalardan doğan kazançların vergilendirilmesi, az önce söylediğimiz gibi, dünyada bir ilk olduğu ve ülkemizde uygulanmasına yasal düzenlemesiyle başlanılacak olan bu sistem kolay bir sistem değil. Uygulama yaşandıkça süre içerisinde ciddi sıkıntılar olacaktır. Ancak bu konuda ilk tereddüt edilen Gelir İdaresi Başkanlığımızın elektronik alt yapısının buna uygun olup, olmadığıdır. Bu konuda yaptığımız araştırmalarda sistemin hazır olduğu, özellikle dijital ortamda ticaret yapan gelir elde eden, yurtiçi ve yurtdışı firmaların disiplin altında tutulabilmesi, takip edilebilmesi, para kazanç hareketlerinin takibiyle ilgili sizin de buna karşılık dijital alt yapımızın hazır olması gerekiyor. Sadece "ben dijital ortamdan vergi alacağım" demekle o kadar kolay olmuyor. Bu konuda uzun süredir üzerinde çalışmalar yapılmıştı, alt yapısı hazır ve uygulamada ne kadar sıkıntı yaşanacağını süreç içerisinde göreceğiz.

Bunun konusu nedir? İlgili kanunda konusuyla ilgili detaylı düzenlemeler yer almış ve konusunun detaylarıyla ilgili burada çok uluslararası tartışma ortamına girmektense, kısaca kanunda, "Türkiye'de aşağıdaki hizmetlerden elde edilen hâsılat Dijital Hizmet Vergisine tabidir.

Dijital ortamda sunulan her türlü reklam hizmetleri, sesli görsel dijital herhangi bir içeriğin dijital ortamda taşınması, satışı, teslimi, bunları oluşturan birbiriyle olan etkileşime geçebilecekleri dijital ortamların yaratılması ve yukarıdaki sayılan hizmetlerin dijital ortamda aracılık hizmetleri verilmek suretiyle, aracı kurumlarla da hizmete tabi tutulması ve benzeri hizmetler Dijital Hizmet Vergisinin konusunu oluşturmaktadır.

Bu her ne kadar basında çok dikkat çektiyse de, içeriğine bakıldığında çok yüksek bir limitin üstündeki tahsilâtların, kazançların bu kapsama dâhil edildiğini görüyoruz. Bu da yurtiçinde 20 milyon Türk Lirası, yurt dışında ise 750 milyon EURO rakamını

aşan gelirlerin bu vergiye tabi tutulacağı ile ilgili. Belki süreç içinde bu rakamlar aşağı çekilecektir ama başlangıçta başarılı olması içinde bu limitlerin yüksek tutulduğunu tahmin ediyorum.

Verginin matrahı, yine bu hizmetler karşılığı elde edilen gelirlerin, hâsılâtın döviz bazında ise Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası döviz kurundan Türk parasına çevrilmesi sonucu elde edilen rakamda verginin matrahı olacaktır.

Verginin oranı %7,5 olarak kesinleşmiş bulunuyor. Yüksek bir rakam olarak gözüküyor. Hatta bazı tartışmalarda, bazı yorumcuların ayrıca bir de vergi tevkifatı ve vergi kesintisi geldi bu düzenlemeyle birlikte. Bazı hizmetlerde % 15 vergi kesintisi de söz konusu olunca, Kurumlar ve Gelir Vergisindeki matrahlara bağlı olarak, bazı yorumcular bunun % 22,5'ları bulabileceği şeklinde yorumlar da yaptıkları, ancak o konuda da farklı yorumlar olduğunu görüyoruz. İleriki zamanda tebliğlerle bu düzenlemenin daha da netleşeceği, ama genel oranı şu anda % 7,5 olduğu bilinmeli.

Vergilendirme dönemi aynen Katma Değer Vergisi uygulamasında olduğu gibi aylık olarak beyan edilecek ve bir sonraki ayın 26'ncı günü şeklinde ilgili vergi dairesine beyan etmek ve ödemek suretiyle beyanname görevi yerine getirilecek.

İkinci konumuz, Kambiyo Muamele Vergisi. Bu da uzun yıllardır uygulanmakta olan Banka Sigorta Muamele Vergisi üzerinden alınan % 0,1 “binde bir” Kambiyo Muamele Vergisinin bundan böyle % 0,2 “binde iki” olarak uygulanmasına yönelik, bir kat artırılması şeklinde getirilen bir düzenlemedir.

Üçüncü konumuz, Konaklama Vergisi. Bu yeni bir uygulama, birçok gelişmiş Avrupa ülkesinde uzun yıllardır uygulanan ve şehirciliğin geliştirilmesi, yerel yönetimlerin geliştirilmesi, yerel yönetimlere pay verilmesi, şehirlerin kalkınmasında kullanılmak üzere bir nevi Gider Vergisi olarak, Emlak Vergisine benzer bir şekilde, diğer gider vergilerine benzer bir şekilde. Konaklama Vergisi, otel, motel, pansiyon, tatil mekânlarında geçirilen zamanlarda konaklama ücreti üzerinden alınacak. Konaklama Vergisinin yürürlük tarihi 01 Nisan 2020. Gelecek yıl başlıyor. Bu vergi, önce % 2 olarak öngörülmüştü. Sonrasında meydana gelen tartışmalar ve görüşmeler sonrası Mecliste birinci yıl için % 1, ikinci yıl ise % 2 olarak ve daha sonraki yıllarda % 2 olarak devam etmesi şeklinde kanun kabul edilmiş bulunuyor.

Mükellef de vergiyi doğuran olay; matrahın az önce dediğimiz gibi, konaklama dahil olmak üzere bu yerlerde yapılan tüm hizmetler ve alınan gelirler karşılığında Katma Değer Vergisinden hariç olmak üzere, örneğin bir oteldeki konaklama ücretine % 1 veya 2 ilave edilmek suretiyle, daha sonra Katma Değer Vergisi matrahı tespit edilmiş oluyor.

Evet, dediğimiz gibi geçici maddeyle sadece birinci yıl, yani 01 Nisan'dan 31 Aralık 2020'ye kadar % 1, daha sonra % 2 olacak.

Bunun bazı istisnaları var. İlgili kanunda yine öğrenci yurtları, pansiyonlar, kamplarda verilen pansiyon hizmetleri ve yurtdışı misyoner temsilciliklerin, konsolosluklarına verilen hizmetler konaklama vergisinden istisna edilmiş.

Vergilendirme dönemi, yine birer aylık olup, Katma Değer Vergisinde olduğu gibi ertesi ayın 26'ncı günü beyan edilerek, hesaplanan bu vergi de aynı süre içerisinde ödenmesi gerekiyor.

İlginç bir diğer konumuz ise, çalışanlara ödenen ulaşım bedelleri. Bildiğiniz gibi, bir çok iş yeri yemek yardımında olduğu gibi ulaşım giderlerini karşılıyor personellerin. Yine onlara "İstanbul kart" adı altında kart alıyor veya onlara "ticket"lar veriliyor veyahut da nakit olarak "yol parası" adı altında paralar ödeniyor.

Bu kanunla getirilen düzenlemede çalışana gün üzerinden yol gideri hesabı yapılıyor. Bir ay 30 gün değil, "çalışılan gün" olarak uygulanıyor. Tabii ki, birçok yerde Cumartesi konusu burada tartışma yaratabilir, Ama tebliğle ileride bunu daha net göreceğiz. On lirayı aşması halinde, aşan kısım vergilendirilecek. Yani Gelir İdaresi artık vergi alacak bir yer bulamadı, personel/çalışanın yol parasına göz dikildi. İdare, 10 liradan fazlasına vergi alacağım" diyerek vergi gelirlerini genişletiyor.

Bu düzenlemede yaklaşık 7,5 milyon civarında bir gelir elde edilmesi hedefleniyor.

Eğer ki bu ödemeler on lirayı aşarsa, aşan kısım hizmet erbabına nakden ödeme dâhil olmak üzere aşan kısım bordrosuna vergi matrahı olarak ilave edilecek. Onun yürürlük tarihi de yayımını izleyen aybaşında, yani bu ayda yayınlanırsa, 01 Aralık'ta başlayacak.

Çok tartışılan konulardan bir tanesi, satın alınan veya kiralanan binek otomobilleri gider sınırı. Şimdi basında da çeşitli şekillerde başlıklar atılıyor, "aman elinizi çabuk tutun, biran önce alacaksınız taşıtlarınızı alın binek otolarınızı yenileyin, 01 Ocak 2020'den itibaren gider kısıtlaması geldi". Bu ne demektir? İşletmelerin satın aldığı, aktiflerine kayıt ettikleri binek araçları için KDV ve ÖTV'lerinin gider yazılmasıyla ilgili herhangi bir sınırlama söz konusu değil idi. Bundan sonra artık bir sınırlama geldi. Bu da "115 bin lirayı geçmeyecek" şeklinde sınırlandı. Eğer siz 1 milyon lira değerinde kıymetli bir bina veya otomobil almışsanız, bunun ÖTV'si ve KDV'si 300 bin liraysa bunun 115 bin lirasını yazabileceksiniz.

Ve yine araç kiralamalarda 01 Ocak 2020'den itibaren aylık kira bedeli 5.500 TL yı geçmeyecek. Eğer lüks bir araç kiralamış iseniz dikkat etmek gerekir.

BAŞKAN İBRAHİM AKTAN

Arkadaşlar, valla Şimdi konuŐmacıyı tam dinleyemiyoruz, onun için eğer kendi aramızda konuŐmaya son verirse, ara verirse daha iyi olur, sorunları dinleyeceğiz daha sonra.

TALHA APAK

Evet, araç kira bedeli aylık 5.500 TL'yi araç başına aşıyorsa, bu da gider kabul edilmeyecek. Yani hiçbir Şirket, aylık kirasının 1000 EURO olduğunu varsayalım. 5.500 TL karŐılıđının fazlasını gider yazamayacak. Bu düzenleme beraberinde Şu tartışmaları da gündeme getiriyor olacak, "gider yazılamayan bu fazla kısım nasıl muhasebeleŐtirilecek", "kanunen kabul edilmeyen gider" diyeceğiz ve yine tablolarımız bozulmaya devam edecek, KDV'si de gider kabul edilmeyecek. Gider olarak kabul edilmeyen unsurun KDV'si de gider olarak kabul edilmediğine göre, kabul edilmeyen KDV, TV ve benzeri tüm farklar kanunen kabul edilmeyen gider adı altında muhasebeleŐtirilince, bilanolarımız iyice bozulmaya devam edecek.

Bir anlamda, yani bu gider sınırı kiralamada 5.500, TV'de 115.000'in, toplam giderlerinde de % 70'le sınırlı olmak üzere bunun devamında yer alıyor. Yani bu araçlarla ilgili giderin en fazla % 70'ini gider yazabileceksiniz. Bu kalan % 30 fazlası yine tartıŐmalara yol amaya devam edecek. Eğer bu araç zel Tkretim Vergisi ve Katma Değer Vergisi hariç ilk iktisap bedelini 135 bin lirasının, söz konusu vergilerin de bedele eklendiği veya binek otoların ikinci el olarak iktisap ettiği hallerde de anlaŐma tutarı 250 bin Türk Lirası'nı aşan binek otomobiller için de yine ayrı bir sınırlama getirilmiş oldu. Yani binek otomobiller ve aktife alınan taşıtlarla ilgili son derece kısıtlayıcı ciddi tedbirler var. Demek ki bu konuda ciddi bir vergi kaybı mı vardı? Veya haksız gider yazmamı vardı? Muhakkak bir Şey düŐünülerek bu konuda böyle radikal sert bir tedbir alınmış oldu.

Diğer bir konu, ücret gelirlerinin vergilendirilmesi, ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde bildiğiniz gibi, ikinci iŐverenden alınan ücret gelirleriyle ilgili yıllardır devam eden bir uygulama. Şimdi Gelir Vergisi diliminin artmasıyla birlikte, dördüncü tarife dilimindeki, yani 500 bin lirayı aşan ücret dilimlerinin vergilendirilmesi. Mesela bunun dışında da eğer birden fazla kiŐilerden alınıyorsa, tarifenin ikinci gelir dilimindeki yer alan tutar ile birinci iŐverenden alınan ücretlerin toplamı yine 500 bin lirayı geçerse, tekrar beyanname verilecek bir sonraki yıl.

Geçici madde var bu konuyla alakalı. 01 Ocak 2019'dan, 31.12.2019'a kadar ki ücret gelirleri, daha önceki düzenlemeye tabi, bu yıl düzenlemenin dışında. Bu da ne demektir? Yani hesap dönemi kapandı. Ücretler dendi. Vergileri verildi. Bunu bir

daha nasıl alacaksınız? Haklı olarak “önümüzdeki dönem için uygulanacak” diye geçici madde eklenmiş bulunuyor.

Karşı tarafa yükletilen vekâlet ücretiyle vergilendirilmesiyle ilgili önemli bir düzenleme var. Bu konuda yıllardır tartışılan, çoğu hukukçu arkadaşların her defasında sorduğu, “karşı tarafça ödenen vekalet ücretlerini” aldıklarında bunun tevkifatı, stopajı, vergilendirilmesi kimin tarafından nasıl olur? Karşı taraf davayı kaybettiğinde vekâlet ücretini icraya yatırıyor. Kazanan avukat da gidip, icradan alıyordu. Bu defa biz o geliri elde eden avukata serbest meslek makbuzu kesip, %18 KDV uygulanıyordu. Bu süreç içerisinde çeşitli değişikliklere uğrayarak bazen sadece stopaj, bazen de hem KDV, hem stopaj uygulansın gibi çok karmaşık uygulamaların sonucu, nihayet bu düzenlemeyle sadece tevkifat getirildi ve bu tevkifat da ödeyen, yani kaybeden bu kişi kimse o tevkifatı yaparak parayı ilgili icra dairesine yatıracak.

Ancak buradaki tartışmalardan taraf dediğimiz kişilerin hepsi mükellef değil. Bazen gerçek kişi de olunabiliyor bir hukuki davadan dolayı. Bu tarafın avukatının davayı kazanması sonucu, karşı tarafa yüklenilen vekâlet ücreti söz konusu olabilir. Bu kişi bu tevkifatı nasıl yapacaktır? Bu tevkifat beyanını nasıl takip edebilecektir? sorusu da sorulacak. Bu da yine tebliğde nasıl yer alacak, onu hep birlikte göreceğiz

Önemli konulardan bir tanesi, Gelir Vergisinde vergi dilimleri artırıldı. Bence en yüksek dilim önce % 50, sonra 45’e düşürüldü. Mecliste görüşmeler sırasında. üst sınır %40 olarak, ekranda gördüğünüz dilimlere göre yeni vergilendirme sistemi 01.01.2019 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere uygulanacak. Burada dikkatinizi çekmek istiyorum. 01.01.2019’da başlaması demek, gerçek usulde gelir vergisi mükellefi olan, yani yeni kazanç unsurunu elde eden tüm mükellefler, bundan böyle 2019 yılının başından itibaren elde ettikleri tüm gelirleriyle ilgili bu tarifeye göre vergilendirilecek.

Bu tarifedeki en önemli değişiklik, sadece son dilimdeki % 40 olayıdır. Bu da 500 bin liranın üstündeki gelirlere uygulanacaktır. Buradaki tartışma şu;

Bir, Kurumlar Vergisi, yuvarlak söylüyorum, % 20’de beklerken, Gelir Vergisi niçin % 40’lara kadar çıkarıldı? Bu biraz da global ekonomik gelişmeler de göz önüne alınarak yapılmıştır diye ben öyle tahmin ediyorum. Kurumları teşvik edelim, ama gerçek kişilerin de hani ilk evvela basına yansınınca “çok kazanandan çok, az kazanandan az vergi alacağız”, dedik ki “ne güzel Gelir İdaremiz de artık gerçeği yakaladı, bundan sonra çok kazanan kimse ondan vergi alalım”. Ancak, bakıyoruz ki az önceki dilimde saydık, ücret gelirlerinde bu kadar disiplin varken, nasıl oluyor “çok kazanandan çok vergi alacağız”, bunu da yine ilerleyen zamanda göreceğiz.

% 40 ciddi bir rakamdır. Ancak dünya ölçeğine baktığımızda, dünyada bu orandan daha yüksek oranda vergi ödeyen ülkeler de var. Hatta çok gelişmiş ülkeler. Yani

vergi oranları yüksekliğinden değil. Uygulama alanları ve uygulama arasındaki farklılıklar sadece eleştiri konusu oluyor. Buradaki eleştirilerden bir tanesi, siz 2019 yılının sonunda bu kanunu çıkartıyorsunuz. Ama 2019 yılının başından itibaren tüm kazançları bu kapsama aldığınızda hukuken yeni bir tartışma ortamı yarattınız veya yaratıyorsunuz. Dolayısıyla davalar açılabilir. Bu kanunun iptaliyle alakalı da gündeme bazı şeyler gelebilir. Evet, bu konuda fazla bir şey söylemeye lüzum yok, resim ortada. Bundan sonra Gelir Vergisi tarifesi böyle uygulanacak.

O konuyla ilgili şu söylenebilir, yine kamuoyunda yazılan, çizilen, söylenen, hatırlarsınız yıllar önce benzer bir mekanizma vardı. Şimdi tekrar ona benzer bir teşvik geldi. Birçok Gelir Vergisi mükellefi, ciddi kazançları olan şahıs firmaları, işletmeleri şirket kurmak suretiyle, artık limited şirket veya anonim şirket bir kişiyle de yapılabiliyor. Şirketleşmek suretiyle kendilerini Kurumlar Vergisi sahasına atmak suretiyle vergi avantajından yararlanabilirler veya vergiden kaçınma tüyolarını sağlamış olabilirler.

Kâr dağıtımını istisna tutarsak, iki kat fark var. Kâr dağıtımını da ayrı bir vakıya, oraya hiç girmeyelim. O da bizim vergicilikte kanayan yaralarımızdan bir tanesi, stopajın yüksekliği dolayısıyla bilançolarımız yıllardır bozuldu, bozulmaya da devam ediyor. Ben hep ona takılırdım, bu kira stopajları ve kâr dağıtımındaki stopajın yüksekliği, maalesef ciddi uygulama sıkıntıları yaratıyor, İdare de bunu muhakkak biliyordur.

Vergiye uyumlu mükelleflerle ilgili bir düzenleme var. Burada yine geçmişte uygulanan bir düzenlemeyi, bazı sıkıntılar, tartışmalar nedeniyle birkaç düzenleme getirildi. Şöyle ki, kanuni süresinden sonra verilen düzeltme beyannameleri ve pişmanlıkla verilen düzeltme beyannameleri ve zamanında verilmiş beyanname olarak kabul edilecek bundan sonra.

Bundan da ötesi, vergi beyannamelerinde tahakkuk eden vergilerin ödenmiş olması şartı zaten vardı. Bundan sonra ne getirildi, eğer siz bunları daha sonradan ödemişseniz veya belli bir inceleme sonucu veya iadeniz var, mahsup ettiniz, bu mahsup gerçekleşmedi, buna da imkân tanıyor. Yani bundan sonra siz ihracattan bir KDV iade alacağınıza da verginizi mahsup etmişseniz, bu düzenli ödeme sayılıyor. Ancak, bundan dolayı daha sonra incelemeniz neticelendi, buna rağmen eksik vergi ödemeniz çıktı. Bunu eksik vergi ödemesi olarak kabul etmiyor. Belli bir süre içerisinde bunu da tecille taksitlendirme suretiyle öderseniz, borcunuzu 1.000,00 liranın altına düşürürseniz, “olumlu mükellef” sayılacaksınız.

Bir de hangi beyannameler bu beyannameler içerisinde “vergi beyannameleri” kelimesini biraz daha açtı. Bildiğiniz gibi, birçok işletme Damga Vergisi Beyannamesinden dolayı da bu haktan mahrum kalmıştı. Damga Vergisi Beyannamesini zamanında vermedi diye, milyonlarca liralık vergi indirim hakkını yitirmişti. Şimdi bu vergi beyannamelerini burada tek tek saymak suretiyle, Damga

Vergisi Beyannamesini, bu vergi beyannamelerinin dışına çıkarmış oldu. Bunun dışındaki ekranda gördüğünüz beyannameler takip edilmesi gereken, zamanında beyan edilmesi gereken beyannameler olarak yerini aldı.

11'inci konumuz sporculara ödenen ücretlerin vergilendirilmesi. Biliyorsunuz ülkemizde uzun yıllardır hep tartışıla gelen sporcular çok büyük paralar kazanıyor, ama bunlardan az vergi alınıyor. Bordrolu, asgari ücretli bir kişi beş kuruş vergi kaçıramazken, sporcuların çok ciddi gelir elde ettikleri halde, maalesef sadece tevkifat suretiyle çok cüzi vergiler ödedikleri. Bu da geçici maddelerle az da olsa vergilendirilmeleri, kalıcı bir madde haline bir türlü gelmedi, halen de geçici madde olarak devam ediyor. Yine bu geçici madde 31.12.2023 yılına kadar uzatılmakla birlikte, biraz insafa gelmiş olabilir diye, % 15'i, 20'ye çıkarmışlar. Sporcular da bundan böyle % 20 oranında tevkifatla vergi ödeyecekler 2023 sonuna kadar. Sonra kalkar mı, devam mı eder, bilemiyoruz.

Ancak, bir düzenleme daha var. Bu sporcularla alakalı maddeye 103'üncü maddedeki Gelir Vergisi dilimindeki şu 500 bin lira meselesini aşan sporcular da bundan böyle Gelir Vergisi Beyannamesi verecekler. Etrafınızda sporcu dostlarınız varsa, yeni yılda onları da uyarmanızda, 01 Ocak 2020'den itibaren sporcular da 500 bin lirayı aşan gelirleri varsa, Gelir Vergisi Beyannamesi verecekler. Tabii ki önceden ödedikleri bir tevkifat, stopaj varsa, bunu da mahsup edecekler.

Vergi inceleme ve sonuçlarıyla ilgili yeni bir uygulama getirildi. Bildiğiniz gibi vergi incelemesi, ülkemizde gerçekten hem İdare açısından, hem mükellef açısından sıkıntılı konularımızdan biriydi. İnceleme mekanizması arzu edilen seviyeye henüz gelmiş sayılmaz. Bu konuda incelemeye girip, ciddi vergi cezalarıyla karşı karşıya kalınabildiği gibi, bazı incelemelerin de çok ciddi bir vergi cezası gerektirmediği halde, ama inceleme prosedürünü hem inceleme elemanlarının meşgul olması, onların zaman kaybı, hem İdare'nin o dosyalarla uğraştığı zaman kaybı, hem de mükellefin o kadar inceleme stresinden sonra çok büyük cezalarla karşı karşıya kalmadığı hallerde olabiliyor.

Düzenleme diyor ki, "inceleme öncesi izahı davete çağıracağız" inceleme emaresi bulunan firmalar için, bu çok olumlu bir uygulamadır. Yani herkesi direkt incelemeye göndermek yerine, yine Gelir İdaresi'nin elindeki donelerle hangi firmaların riskli olabildiği konusunda da ciddi ilerlemeler kat edilmiştir. Dolayısıyla o riskli görülen firmalar izaha davete çağrıldıklarında bunların incelemeleri çok riskli değilse ve rakamsal olarak da zannedersen 100 bin lirayı geçmiyorsa karşı karşıya kaldıkları cezalar bunlar bir nevi uzlaşma gibi, çok cüzi bir vergi indirimiyle bu incelemelerden kurtulmuş olacaklardır. Eğer bunun üzerinde bir durum söz konusu ise veya sahte belge düzenlediği 359'uncu maddeye göre ciddi bir tespit ortaya çıkarsa, onları incelemeye gönderilecek. Dolayısıyla içinden bazı "riskli incelemeler"

diyebileceğimiz grubun dışında olabilecek mükellefleri ayıklamak için getirilmiş bir düzenleme olarak görüyoruz.

Bunların da detayları yine kanunun ilgili maddesinde olduğu gibi, yakında yayınlanacak tebliğde de uygulamasına ilişkin düzenlemeleri görmüş olacağız.

Bir de mükelleflerin terkininle ilgili bir uygulama var. Eğer riskli mükellefler tespit edildiklerinde İdare bunları resen terkin ettiğinde, bir süre sonra tekrar mükellefiyet açtırdığında bir teminat vermeleri veya indirim hakkından yararlanmadan vergi ve cezalarını ödemek suretiyle de tekrar mükellefiyetleri normal devam edeceği şeklinde bir düzenleme de var.

Evet, bunlar yine mükellefiyetleri terkin edilenlerin, normal mükellefliklerine dönüşlerini temin etmek için yapılan düzenlemeler.

Buradaki en büyük risk sahte belge düzenleyen mükelleflerin terkininle alakalı ciddi sıkıntılar var. Evet, bunları geçiyorum. 359'a göre bir durum söz konusuysa nasıl uygulanacaktır? 100 bin lira sınırının altındakileri incelemeye gönderilmeksizin telafisini, kısaca anlatmıştık.

376'ncı maddede bir düzenleme var. 376'ncı maddede de ödemenin üç aylık süreye bağlanması düzenlemesi getirilmiş oldu. 376'ya göre kesilen bir cezanın vadesine göre üç ay içerisinde ödeyeceğini bildirirse "kesilen cezanın yarısı" kaldırılıyor bundan böyle. Ve ayrıca uzlaşmaların vaki olması durumunda ise, üzerinde uzlaşılan vergi veya vergi farkının, vergi ziyanının % 75'i ödenecek, % 25'i kaldırılmış olacak.

Bir önemli düzenleme de, kanun yolundan vazgeçmek. Biliyorsunuz çok sayıda vergi davaları gerek vergi mahkemelerinde, gerek istinaflarda ve Danıştay'da ciddi iş yükü oluşturduğu gibi, yıllarca devam edip, sonuçlanmayan davalarda söz konusu. İdare de bu konuda kendine göre çeşitli zamanlarda çalışmalar yapıyor. Yargıya giden bu davalarla ilgili sürecin hızlandırılması ve davaların temyize gitmeden bir çözüme kavuşturulabilme imkânının yaratılması ve benzeri birçok konuda Maliye Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı kimi zaman bu konuda çalışmalar yapmak suretiyle çeşitli seçenekler önümüze koyabiliyorlar.

Bunlardan bir tanesi, bu düzenlemenin içerisinde yer alan kanun yolundan vazgeçme. Buradaki temel mantık nedir? Temyize gitmeden, Danıştay'a gitmeden bir davanın yerel mahkemede sonuçlanmasından sonra kişilerin kanun yolundan vazgeçme hakları söz konusu oluyor. Şöyle ki, yerel mahkemelerde verilmiş bir kararda, eğer verginizin, cezanızın dava konusu tutarın tamamı kaldırıldıysa, "gel bunun % 60'ını öde, temyize gitme biz bu dosyayı kaldıralım". Eğer tasdik edilmiş bir dosya ise, yani sizin aleyhinize karar verilmiş, kaybetmiş olduğunuz bir davadır. Siz temyize gidiyorsunuz, o zaman diyor ki, "gel % 75'ini öde, bu davayı ortadan kaldıralım", gibi kanun yolundan vazgeçme, yani temyize gitmeden ilk derece mahkemesinden sonra bir uzlaşma ve yargı yükünün hafifletilmesi, Gelir İdaresi'ndeki, vergi

dairesindeki dosyaların, ihtilafli dosyaların, bu şekilde sonuçlanmasını temin etme amacına yöneliktir.

Burada 359'uncu maddeye göre söz konusu olan ceza varsa, yine % 75 ve 25'i terkininle, % 75'in ödenmesi öngörülüyor.

Burada kanun yolundan vazgeçme ne zaman başlar? Siz dilekçenizi ilgili vergi dairenize sunduğunuz andan, "ben bu davadan vazgeçtim, kanun yolundan vazgeçiyorum, bunun sulh olmasını istiyorum şu kanunun şu maddesine göre çıkacak vergiyi ödemek istiyorum", dediğiniz andan itibaren kazanılmış bir hak olarak işleme geçiyor.

Bazı cezalarda da % 80'ini ödüyorsunuz, 20'si indiriliyor. Ama özetle burada getirilen düzenleme, böyle bir sulh yolunu seçme hakkı tanınmıyor mükelleflere. Böyle bir durumda yargılama giderleri talep edilemez. Onlar da ortadan kalkmış oluyor.

Son olarak 15'inci konumuz, Değerli Konut Vergisi. Bu da çok tartışıldı. Özellikle mesken niteliğindeki geliri 5 milyonun üzerinde olan gayrimenkullerin yayımı tarihinden itibaren, bu kanunda belirtilen usul ve esaslarda vergiye tabi tutulması uygulamasına geçmiş bulunuyorsunuz. Bu kıymetli mesken vergisi, gerçek ve tüzel kişiler adına kayıtlı mesken niteliğindeki gayrimenkulleri kapsıyor. Bunun değeri nasıl tespit edilecek? Yıllar önce alınmış bir gayrimenkul bugün için rayiç değerini tespit etmek, biliyorsunuz vergi mevzuatımıza göre, kayıtlı değeri, ilk alış değeri maliyet kabul ediliyor. Eğer bunun satışı söz konusu olursa beş yıldan önce, ilk alış bedeli ile satış bedeli arasındaki değer artış kazancının vergilendirilmesidir.

Şimdi bu satış işleminin dışında gayrimenkulünüz yerinde duruyor, ama bir Servet Vergisi veya bir Emlak Vergisine benzer yeni bir vergi o, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü'nün yapacağı bir tespit veyahut da Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü'nün yetersiz kalması halinde, kanun teklifinde öyle yazıyor, gayrimenkul değerlendirme şirketlerine değerlendirme yetkisi verilmiştir. Zannederseniz Meclis görüşmelerinde gayrimenkul değerlendirme şirketlerinin de bu konudaki yetkisi alındı, sadece Kadastro Genel Müdürlüğü'ne verilmiş oldu. Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü bu kanunun yayımı tarihinden itibaren, zaten arşivlerde bellidir aşağı yukarı, Türkiye'de ne kadar 5 milyonun üstünde mesken var. Bunların tespitini yaparak, ilgili mükelleflere, mülk sahiplerine tebligatta bulunacak. Ve mülk sahipleri eğer Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü'nün tespiti halinde bulmuş oldukları bu değeri yüksek bulurlarsa, itiraz etme hakları var 15 günlük süre içinde. 15 günlük süre içerisinde tekrar yeniden bir tespit yapılacak, sonra kendisine tekrar tebliğ edilecek. Buna karşı tekrar bir itiraz söz konusuysa, yargı yoluyla, ama onun dışında bunu kabul etmek suretiyle o zaman, bunun bir sonraki yıl vergisini ödeyecek.

Bunun vergisi nasıl oluyor? Kanımca kanun teklifinde “% 1” diyor. Sonra bu değiştirilerek ‘5 milyonla, 7,5 milyon arasındaki gayrimenkullerde % 0,3 (binde üç)’. ‘7.5 milyondan 10 milyona kadar olanlarda % 0,6 (binde altı)”, “10 milyonun üstündekilerde % 0,10 (binde on), yani % 1 (yüzde bir)” vergi ödeyecek. Her yıl için bir defalık olmak üzere, ama bir yıl için değil, bundan sonra her yıl uygulanmak üzere, tıpkı Emlak Vergisinde olduğu gibi bu uygulama devam edecek. Sistem biraz oturduktan sonra, değerlerin yavaş yavaş yükseleceğini de bilmemiz gerekiyor, yani çok cüzi bir oran, birazda alıştırmak için.

Evet, bur tür düzenlemeler getirmek kolay değil, riskli düzenlemeler, yani kanun koyucular siyasiler açısından da bakılırsa, şöyle düşünülüyor kanunda, “bugün buna geldi, yarın bütün servetlere gelir mi”, “bugün böyle bir uygulama geldi, yarın servet vergisi gelir mi”, “bugün bu geldi, yarın nereden buldun yasası gelir mi”, tereddütler haklı olarak söz konusu olabiliyor. Ama biz maliyeciler şunu söyleriz, “kimin varsa serveti, kimin varsa kazancı hakkının bedelini ödesin”. Belki o zaman az kazananın az, çok kazananın çok vergi alma noktasına gelinir.

Bundan sonraki yıllarda yeniden değerlendirme oranında arttırılmak suretiyle uygulama devam edecek. Mükellef gayrimenkulün maliki olan, mülk sahibi olan kişilerdir, bazen de müşterek mülkiyetler olabiliyor. Paylı mülkiyetler de olabiliyor, “burada da hiçbir şey fark etmez, hem adi ortak, hem hissedar, kendi hissesine düşen rakamı ödeyecek” diyor. Ama şunu da söylüyor, “biz iki ortağız 6 milyonluk gayrimenkulümüz var, hepimize üç milyon düşüyor, bunun vergisi var mı”, var, maalesef bir tanesi, yani gayrimenkul 5’i geçtiği için o iki ortak verginin yarısını ödemek suretiyle ödeyecekler. Bir sonraki yıl iki taksitte ödeniyor.

Muafıklar var. Buradaki muafıklar genel ve özel bütçeli idareler, belediyelerin ve benzeri kamu kurumlarının, üniversitelerin sahip oldukları mesken nitelikli gayrimenkulleri olabilir, bunlar muafıdır.

Bunun dışında Türkiye sınırları içerisinde tek taşınmazı olan, başka da geliri olmayan bir kişinin bir mirası olabilir, bir yatı olabilir, değeri çok yüksek olabilir, bunlar da muaf oluyor.

Verginin beyanı ve ödeme süresi, takip eden yılın Şubat ayının 20’nci günü beyan edilecek ve vergi dairesine Şubat ve Ağustos olmak üzere çok cüzi de olsa bir yeni vergi, vergi mevzuatımıza girmiş oldu. Evet, bu konudaki düzenlemenin yetkisi de Maliye Bakanlığı’na aittir.

Şimdi hep “mevzuat” dedik, böyle mevzuatlarla sizi sıktığımızı görüyorum. Hakikaten kolay değil. Ben biraz da mevzuatın dışında, dikkatiniz dağılsın diye, iki tane mesleğimizle alakalı anekdotu anlatmak istiyorum.

Geçen hafta Trakya Üniversitesi'nde Edirne'de sempozyuma katılmıştık, çok güzel bir sempozyumdu. O sempozyumda çeşitli paneller ve panelistler vardı. Bu panel ve panelistlerden bir tanesi Maliye Okulu mezunu üstatlarımızın oluşturduğu bir panelist grubu vardı. O panelde değerli Ahmet KAVAK üstat, Mehmet Ali KOCABAŞ üstat vardı, Maliye Okulu mezunlarından. Bu Maliye Okulu mezunu panelistler sunumlarında bir üstadımız dedi ki sunumu bitirince, “biz maliyeciler iki “D” ile kavga etmeyiz. Biri devlet, diğeri damat”. Sağımda bir bay profesör hocam vardı. Solumda ise diğerk profesör bayan hocamız vardı. Bay profesör hocam dedi ki, “galiba korktuğumuz için”, bayan hoca da dedi ki, “hayır hocam sevdiğimiz için” dedi. Şimdi ikisi bir anda dönüp bana baktılar “sen ne diyorsun” diye, dedim ki, “sen de haklısın, sen de haklısın”. Her ikisi de mümkün, hem korkuyoruz, hem seviyoruz ancak, Allah hepimizi o ikisinden de mahrum etmesin.

İkinci anekdotum ise, ben uzun yıllardır basında mevzuat köşesi yazıyorum. Çoğu zaman sıkılıyorum mevzuat, mevzuat, mevzuat. Bir gün dedim ki, ne yazayım? Tuttum şöyle mevzuat dışı bir yazı yazayım dedim geçen ay, “futbolda her şey VAR mı” konusunu yazdım. Çok sayıda meslek mensubu arkadaşlarımdan ve spor camiasından mail ve telefonlar aldım, dedim ki “yıllarca mevzuat yazıyorum hiç kimsenin beni aradığı yok, demek ki mevzuat herkesi sıkmış”. Bu arayanların içerisinde ünlü bir spor yazarı telefon açtı bana. Önce dedi ki, “bu yazıdan dolayı çok etkilendim, teşekkür etti, ben de işletme mezunuyum, Yeminli Mali Müşavirler bak ne güzel bu konularla da ilgileniyorsunuz, keşke bizim spor yazarları da böyle bir şeyler yazsa” filan deyince, “bu iltifatınıza teşekkür ediyorum, bende sizden bir şey istiyorum, o zaman sizde bir şeyler yazın” dedim, dedi ki “bırak yazmayı aslında şu Türkiye Futbol Federasyonu Başkanlığına bir Yeminli Mali Müşavir atansa var ya, bir şey yazmaya gerek kalmaz”, dedim ki “o zaman size başlık buldum bu başlığı atın”, “o biraz zor, yani o kadar da yazamam” dedi.

Evet benim söyleyeceklerim bu kadar, herkese teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN İBRAHİM AKTAN

Çok teşekkürler, her iki konuşmacıya da teşekkür ediyoruz. Herhangi bir zaman sınırlaması yapmadık. Her ikisi de sunumlarını yaptılar. Gayet de güzel oldu diye düşünüyorum. Yalnız şöyle bir nefes alalım, kısa bir ara verelim, ondan sonra soru cevaba geçelim. 15 - 20 dakika bir ara veriyorum.

BAŞKAN İBRAHİM AKTAN

Hazirunun aşağı yukarı % 60'ı gitmiş görünüyor. Olsun ama biz bize daha iyi böyle. Arkadaşlar kendi aranızda konuşmazsanız daha iyi programı yürütürüz diye düşünüyorum. Şimdi arkadaşlarımız sunumlarını yaptılar, teşekkürlerimizi ediyoruz.

Ama Sayın Kiraz arkadaşımızı sunumunu şöyle bir hafta sonu oturup, şöyle bir alıcı gözüyle incelememiz lazım. Bize biraz iş düşüyor, yani tam tasdikini yaptığımız müşavirlik yaptığımız, denetim yaptığımız firmalara gittiğimizde karşılaşılabileceğimiz sorunlar bunlar, onun için biraz daha konsantre olmamız lazım.

İkinci konu zaten vergi mevzuatı, muhtemelen Aralık ayında imzalanacak gibi geliyor bana. Sayın Cumhurbaşkanı bunu Kasım ayında zannetmiyorum imzalasın. Hani Aralık'ta imzalarsa, her neyse. Ama en azından yayınlanmadan ana hatlarıyla bir şekilde bilgi vermiş olduk.

Şimdi arkadaşlarımız sorulan sorulara cevap verecekler ama birkaç arkadaşımızdan tam tasdik raporlarını elektronik ortamda verilmesi ve KDV raporları hakkında soru soruldu, onunla ilgili daha sonra ben bir, iki bilgi sunacağım. Onun için soru cevabı alabilirsek, daha sonra bahsettiğim gibi birazcık çalışmalarımız hakkında bilgi sunacağım sizlere. Buyurun.

ABDULLAH KİRAZ

Değerli üstadım sisteme yönelik bir takım talepler var. Onlarla ilgili işin açıkçası bu toplantının gündem konusu olmaktan farklı konulardı. O yüzden ben e belgeyle ilgili kendi alanımla ilgili, uzmanı olduğum konularla ilgili katkılar sunmaya çalışacağım. Yetki alanımda olmayan, sorumluluk alanımda olmayan konularla ilgili de yorum yapmayacağım. Çünkü çok büyük bir teşkilat, yanlış bir şey söyleriz, doğru olmaz.

Şimdi bu e fatura uygulamasının kullanılmaya başlandığı ilk defa kayıt olunduktan sonraki süreç, yedi günlük bir süreçle ilgili bir sorunuz vardı.

Yedi günlük dönemde, işletmenin aslında ilk yedi günlük süreçte kâğıt fatura düzenleyebilme imkânı tebliğde “diğer hususlar” bölümünde yer alıyor. Ayrıca kontrol ettim soruyu. Diğer hususlar bölümünde bir paragrafta özel olarak yer vermiş durumdayız. Bunu belirteyim.

Kamu hastanelerinde e fatura geçişi, yine aynı sorunun içerisinde sizin tarafınızdan iletilmiş durumda. Biz oradaki e fatura uygulamasına kayıtlı kullandırma durumlarının kamu birimlerinin Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün kamu maliyeti sistemi çerçevesinde yaptığı çalışmalara tabiyiz. Sağlık Bakanlığı ve bunların birimleri, diğer kamu birimlerinin e fatura sistemine kayıtlı kullanıcı hale gelmesi, Muhasebat tarafının yaptığı çalışmaların sonuçlanmasıyla birlikte peyderpey oldu. Şu an 2000'e yakın kamu harcama birimi e faturaya kayıtlı hale geldi. Böylece kamu birimlerinin faturaları e fatura olarak kesilmeye başlandı. Peyderpey tüm kamu birimleri bu uygulamanın içerisine dâhil olacak. 2019 yılında zorunlu olmadan e faturaya artık geçen mükellef, aynı zamanda 2019'da 5 milyonluk ciroyu aşmışsa, yani bizim için şu andaki duruma bakmak lazım. Bizim kriterlerimiz neydi? 2018 ve

2019 yılı cirosu belli bir tutarı aşıyorsa hangi tarihte nerelere geçecek? “e fatura için 01 Temmuz 2020” olduğunu ifade ettik. Bu da yıl içerisinde rastladığı için “e defter de 01.01.2021” olarak ertesi döneme geçiyor. Onu ifade edelim. 01.01.2021 tarihinde e defter uygulamasına geçiş zorunluluğu başlıyor, buradaki örnekte.

Elektronik Serbest Meslek Makbuzunda, e imza niçin gerekli? Elektronik belgelerin değişmezliğini ve kaynağının bu olduğunu garanti etmek için, bu bizim için gerekli olan bir durum. Biz sadece istisnai olarak, diyebilirsiniz “serbest meslek erbabını neden bu kapsama koymadınız”. Biz sadece “süresiz” dediğimiz 5 binle, 30 bin liralık faturalar için böyle bir durumu planladık. Diğer bütün mükelleflerimiz de “e imza” ve “mali mühür” mükellefin kendisi tarafından temin edilen unsurla gidiyor.

HÜSNÜ ERDOĞMUŞ

Ben başka bir şey yazmıştım. Defter beyan sistemi, her şeyi yapıyorsunuz yetki sizde. Niye defter beyan sisteminde makbuz kesme imkânını tanınmıyor?

ABDULLAH KİRAZ

Tamam, tamam hemen cevabını vereceğim, bir müsaade ederseniz sorularda da var. Bizim defter beyan sistemi üzerinden belge düzenleme hususuna yönelik yaklaşımımız olumsuz. Defter beyan sistemi üzerinden muhasebe defter kayıtları tutulmuyor. Bu ortamı kullanan muhataplarımız defter tutma eylemini gerçekleştirenlerin çoğunluğu meslek mensupları. Yine sorularda geliyor, diğer seminerlerde de sordular. Belge düzenlemeyle getirilen her türlü yükümlülüğü meslek camiamız kendisine getirilmiş bir yükümlülük olarak algılıyor, hayır, bu mükellefin uyması gereken bir yükümlülük. Siz meslek camiası olarak Yeminli Mali Müşavirler için söylemiyorum, lütfen alınganlık gösterilmesin. Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerimiz belge düzenlemekle mükellef değil ki, defter tutmakla mükellef. Bakın, hukuki olarak da sorun var. Yani muhasebeci mükellefin belgesini düzenlemesi konusunda danışmanlık yapabilir, fikir verebilir. Ama “belge düzenleme yetkisini ben alayım” dediğinde bu hukuki olarak da sıkıntılı, sorunsal bir konudur, o yüzden biz defter beyan sistemi içerisinde böyle bir imkânı vermedik. e imza da kullanılabilir. Mali mühür şartı yok. Elektronik imzanın çeşitli vesilelerle başka uygulamalar için aldıysanız bunu da kullanabilirsiniz.

Maliye Bakanlığı çok karmaşıklaştı deniliyor, evet bunun farkındayız, bunları daha böyle toplu, birleştirilmiş uygulama için çalışmayı istiyoruz, fakat farklı sistemleri, mesela İnteraktif Vergi Dairesi’yle e defteri birleştiremem yani, interaktif vergi dairesi uygulaması, vergi dairesinde yapılması gereken iş ve işlemlerle ilgili, e belge portallarını birleştirmeyi hedefliyoruz. “e arşiv, e fatura, e irsaliye” ayrı ayrı olmasın, hepsi tek bir giriş noktası olsun. Biraz orada fonksiyonel esasına göre ayrı alanlara

tutulmuş gibi gözüküyor. Fakat şu önerinize katılıyorum, en azından evin giriş kapısı ilk başta tek olabilir. Buna ilişkin çalışıyoruz Allah'ın izniyle.

Bu YMM raporlarıyla ilgili değinmedim. Aslında üstatlar buraya gelirken de bahsettiler. Hala sizlerin kıymetli görüşleri olacaktır. Belki sürecin, misal 2020'den itibaren KDV raporları zorunlu olarak, ihtiyari başladı. 01 Nisan 2020'den itibaren bütün KDV raporları elektronik ortamdan girecek. Yarın, bugüne yetişecekti ama bugün son kontrollerde bazı rötuşlar yapmaları gerekti arkadaşlar, 30 dakikalık tahminim bir video çalışmasını arkadaşlar İnternet Vergi Dairesi uygulaması üzerine yükleyecekler. KDV iadesi rapor nasıl yükleniyor? Yüklenirken dikkat edilmesi gereken unsurları görsel bir video şeklinde paylaşacaklar.

Şunu rahatlıkla söyleyebilirim. Biz İdare olarak çok rahat ulaşılabilen, bir başkan yardımcısına, grup başkanına, şube müdürüne çok rahat ulaşılabilir idaremizde aslında. İnternet sitemizde organizasyon şemasına baktığınızda hepimizin mail adresleri dahi var. Ben buradaki bütün arkadaşlarıma, dışarıdaki meslek mensuplarına da kesinlikle bize GİB forum üzerinden soru sorabilirler, e fatura formu üzerinden soru sorabilirler amenna, benim şahsi mail adresime dahi soru gönderebilirler. Biz onu ilgili birimlerimize yöneltip, en hızlı şekilde cevabını iletmeye çalışırız.

E defter görüntülemeye ilgili, bir kılavuz planlar mısınız?

Neden olmasın, evet, düşünürüz. Aslında bir program linki var. İndiriyorsunuz. Çok sarıh program. Ama görselle de bir fırsat bulduğumuzda “e defter nasıl açılır”, “ilgili aramalar nasıl yapılır”, “istediğiniz bilgiye nasıl ulaşabilirsiniz”, çok kompleks bir program değil. Biz bütün denetime yönelik bütün analizleri bu programda yapabilir hale getirmedik. Denetimi yapacak olan sizlersiniz. Denetimin hangi unsurlarda yapılacak olacağına siz karar vereceksiniz. Biz size sadece, hedeflerdeki bilgiye en hızlı, en kolay şekilde nasıl ulaşabilirsiniz? Onun analizini yaptık. Örnek veriyorum; İşte borç hesabı şu olan, alacak hesabı şu olan ve açıklamasında şu geçen, şu özellikte olan yevmiye maddelerini, kendi hesap hareketlerini getir, dediğinizde adam size getirip, excele aktarabilirsiniz, oradan çeşitli hesaplamalarınızı yapabilirsiniz. Bir kılavuz çalışması yapacağız.

DİNLEYİCİ.....

ABDULLAH KİRAZ

Ben kesinlikle katılıyorum. Aslında bu konuda hem İbrahim üstatlarla, hem Vehbi üstatlarla ve ekibiyle, hem de TÜRMOB Yönetimi'yle biz farklı ortamlarda görüşmelerimiz oldu. Aslında bizim meslek camiası için gerek TÜRMOB'un kendi yazılım ekipleri, bilgisayar teknolojileri kullanan ekipleri, ya da sektördeki herhangi bir yazılım aktörleriyle bir araya gelinerek, yani “her şeyi İdare'den beklemeyin” demiştim yanlış anlamayın. Biz İdare olarak elimizden geleni yaparız, ama bütün

ihtiyaçları biz karşılayamayız. Biz temel ihtiyaçları karşılamak için elimizden geleni yapıyoruz. Aslında Yeminli Mali Müşavir sözün başından sonuna kadar, uçtan uca iş yönetimini bir elektronik program aracılığıyla yapılmasına, size yardımcı olacak araçları kendi bünyesinde toplayan, yüklemeleri yapan, analizleri yapan, sonuçları üreten, çıktılarını yorumlamaya, bütün doneleri size hazırlayan bir paket program için, bence sektör olarak, camia olarak bir kafa yormakta, bir çalışma yapmakta büyük fayda var. e defter bu yönüyle aslında sizler için bulunmaz bir fırsat aracı diyelim. e defter yüklediğimizde onunla ilgili bütün büyük matrahlı defterleri ulaşabilir noktaya gelebilirsiniz. Vakit darlığı nedeniyle daha giremedik ama bizim "e belge gib.gov.tr"ye girdiğinizde, her uygulamanın mevzuatı, teknik mimarisi, uygulamaya kayıtlı kullanıcıları, bu uygulamayla ilgili hizmet veren özel entegratör kuruluşların listeleri, başvuru ve e belgenin doğrulanması gibi duyurular, güncel duyurular sitede yer alıyor. Talha Bey, bizim "e belge gib.gov.tr"ye aynı zamanda bir giriş yapabilirsek, belki bu vesileyle arkadaşlara anlatırız. Başvurular oradan yapılabilir.

e serbest meslek makbuzu başvurusu, sorularınızdan bir tanesi o. Mali mühür TÜBİTAK'tan alınıyor, e imza piyasadan.

Bu iş için yetki almış kişiler her alanda yeterli mi? Gerçek kişiler elektronik imzalarını hâlihazırdaki geçerlilik süresini koruyan elektronik imzalarını kullanarak işlerine devam edebilirler.

YMM raporlarından bahsettik.

Şimdi nakliyeciyi 5 bin TL nakliye yapıyor kamyonuyla e arşiv düzenleyebilir, evet. Bizim kamyoncu veya x mükellefin sektör ayrımını...

SÜLEYMAN GENÇ Başkanım nasıl düzenleyebilir? Yani adam yükü aldı,

ABDULLAH KİRAZ

Hayır, siz "düzenleyebilir" yazmışsınız, "düzenleyebilir mi" dememişsiniz, "düzenleyebilir" demişsiniz. Lütfen, yani ben bir olumsuzluk yok diye algıladım. Şöyle, bizim teknolojiye uyum sağlayacak, onu söyleyeyim. Akıllı telefonda 5 bin liralık faturayı düzenleyebilir. Biz bunun çalışmalarını yapıyoruz. Bunu tabletinden düzenleyebilir. Fatura düzenleme süresi var. İşlem anında düzenlemek zorunda da değil. Teslimatını yapar, parasını alır, yedi gün içerisinde ofisine gider, yanına bir tane dijital konusunda hizmet verici belki bir kişi istihdam eder.

MASİS YONTAN

Şimdi burada bir sıkıntı var. Bu 5 bin lira ve 30 bin lira. Şu anda bu bütün mali müşavir arkadaşların büyük bir sorunu, şimdi mükelleflerimizin bilgisayarını yok,

mükellef bu işi bilmiyor, dolayısıyla bu iş kimin başına kalacak? Mali müşavirlere. Mali müşavirlere benim dediğim şu; Sakın düzenlemeyin, sakın. düzenledikleri zaman, illa da sahte belge düzenlemekle karşı karşıya kalıyorlar. Sahte belge düzenlediği için de hem idari para cezası, hem hapis cezasıyla karşı karşıya gelecekler. Öncelikle şunu söyleyelim, size çok teşekkür ediyorum. Gerçekten Maliye Bakanlığı bu işe çok emek verdi. Çok zaman verdiler. Bizleri hep böyle dinlediler. İstedığımız zaman da ulaşıyoruz, bu konuda çok teşekkür ediyorum. Ama bu 5 binle, 30 bin yürümesi çok zor, bakın çok zor. Çünkü mükellef bilgisayara girdiği zaman “para nerede” diyor, “program al” dediğin zaman, “para nerede” diyor. Sizin dediğiniz haklı, cep telefonu

ABDULLAH KİRAZ

Üstat şöyle bir bilgiyi paylaşayım hazirunla. Şundan emin olalım. Biz bu çalışmalarını yaparken aklımızdan 5 bin geçti, yani “5 bin” olsun diye dedik bir şey yok. Biz bütün ihtiyaçları araştırmadan, sahadaki durumu test etmeden, sayılara bakmadan karar vermedik. Bakın şu an işte bilanço esasındaki bir mükellef, daha önce yeni gelmiş bir işletmeye bir akıllı telefon veya basit bir tablet veya basit bir bilgisayar demiyorum, olmamalı mı işletmenin? Bugünün dünyasında, bilanço esasını için konuşuyorum öncelikle, olmamalı mı?

MASİS YONTAN Olmalı, ama yok.

ABDULLAH KİRAZ

Şöyle bir dünya yok yani. Hayat bizi hiçbir şekilde değiştirmesin, bütün düzen olduğu gibi devam etsin, yerimden kıyıdamam, ama her şey yolunda gitsin.

MASİS YONTAN

ABDULLAH KİRAZ

Lütfen, haklısınız. Ben de diyorum ki, biz kolaylaştırıcı bütün metotları elimizden geldiğince yapmaya çalışıyoruz. Diğer muhasebe programlarında entegrasyon çalışmalarını da yapacağız diğer defter beyan sisteminde olduğu gibi. Şu sayıyı vermem lazım size. Defter beyan sistemi kapsamında kalan işletme ve basit usul mükellef sayısı yaklaşık “2 milyon 200 bin” civarı mükellefe tekabül ediyor. 2 milyon 200 bin mükellefin içerisinde bırakın 30 bin lirayı, 30 bin lira yok zaten, 5 bin liranın üstü belge düzenleyen mükellef ayrıcına baktığımızda, bindelerle ifade edilen mükellefler yıllık ortalama belge adedi “2.8”, yani bir yılda bu mükellef o bahsettiğiniz belgeyi, 12 ayda üç tane düzenleyecek. Sanki hayatın göbeğine, merkezine e arşiv, sürekli bilgisayar kullanacak diye bir şey yok. Bunu alacak evine bir bilgisayar, akşam gidecek işini yaptıktan sonra “hangi müşteriye ne kadar satış

yaptım” diyecek girecek. Evinde oturduğu yerden bilgisayarından GİB portalına girecek, hiçbir masraf yapmadan, ücretsiz, e belgesini düzenleyecek.

Hatırlarsanız, Şu soruyu da ben sordum. Bütün muhasebe camiasının olduğu bir ortamdaydı, dedik ki, “Gelir İdaresi Şöyle bir karar alıyor” bakalım refleksinizi görüyoruz, “artık e beyanname kaldırıldı, herkes kâğıt ortamında beyannamelerini vergi dairelerine verecekler” dedik.

MASİS YONTAN Ankara’da söylediniz.

ABDULLAH KİRAZ

Değil mi? Yani Şimdi biraz sabır, zaman gösterecek ki bize, hayır duaları alacağız Allah’ın izniyle. Çok büyük, ilk başta her türlü yeniliğe karşı bir tedirginlik, bir korku, bir uyumsuzluk ve direnç oluyor. Biraz sabır, hep olayı kötü tarafından görmeyelim. Belgeyi siz düzenlemeyin, ama belgenin nasıl kolaylıkla düzenlenebileceği hususunda fikir desteği ve yardımcı olun, yani “portala Şuradan gireceksin”, “elektronik imzayı Şuradan kullanacaksın” desteğini verin. Bu da sizin için bir hizmettir. Belki bunun için ilave ücret geliri elde edeceksiniz. O karar size ait.

Son olarak toparlamaya çalışıyorum. Şimdi değerli arkadaşlarımızdan “neden on yıl” dediniz. Siz de sordunuz onu. Şimdi defterler, sadece Vergi Usul Kanununa göre tutulan defterler değil. Türk Ticaret Kanununa göre de e defter, Ticaret Bakanlığı ve Hazine ve Maliye Bakanlığı’nca bu süre içerisinde ortak belirlenen bir tebliğle çıktı.

MASİS YONTAN

Ben o anlamda söylemedim. Zaten elektronik ortam demesi, tamam, istediğiniz zaman ulaşabiliyorsunuz ona.

ABDULLAH KİRAZ

Sayın Başkan haklısınız. Biz orada da Şunu değerlendirdik. Biz mükellefin asli olarak kanunlarla verilmiş muhafaza ve ibraz ödevini, biz İdare olarak üzerimize almıyoruz. Bakın, asli defterler sizde. Bakın, biz orada aslında daha önce de bahsettim. Biz kamu güvenliğini, vergi güvenliğini sağlamak için, ikinci kopyalarının yine gizliliği, güvenliği sağlanmış bir Şekilde soğuk hava deposunda tutuyormuŐuz gibi düşünün. Oradaki düzenlememiz bu Şekilde.

Muhasebe fiŐler elektronik mi, kâğıt mı? İkisi de olabilir, bir sıkıntı yok, ister kâğıt, ister elektronik, onu ifade edeyim.

SÜLEYMAN GENÇ

Zamanaşımı beş sene, neden yani on seneye çıkarıldı? Vergi yönünden beş sene olması lazım.

ABDULLAH KİRAZ

Değerli arkadaşlar, biz vergiyle sadece iktifa eden bir kurum değiliz. Bu e defter uygulaması, son olarak söyleyeyim, Ticaret Bakanlığı'yla, Hazine ve Maliye Bakanlığı ortak, Ticaret Kanunundaki hüküm gereği, Vergi Usul Kanunundaki hüküm gereği ortak yaptığı bir düzenleme. Oradaki muhafaza ve ibraz zamanını korumak durumundayız. Biz yazmasak da siz kanuni defterleri Ticaret Kanununa göre on yıl süreyle muhafaza etmeniz gerekir.

BAŞKAN İBRAHİM AKTAN

Beş sene sonra zaten vergisel problem bitiyor. Yani on sene saklama mükellefiyetimiz var ama beş sene sonra, zamaşımı bittikten sonra zaten Maliye Bakanlığı hiçbir zaman için bunu isteyemez.

ABDULLAH KİRAZ

Son olarak Sayın Başkan müsaadenizle, biz biraz hızlı geçiyoruz tabii konuşmalarımızda, bazı kısımları anlatamamış olabiliriz. Tebliğde bunlar ince ince, nakış nakış işlendi. Hangi durumda o defter niye orada duruyor? Mücbir sebeplerle, işte bir takım sebeplerle ulaşamadığında ilgili idareler defteri kimden talep edecek. Nasıl idare talep edecek? Bu hususlar tebliğde açık bir şekilde yazıldı. Yani mahkemeye izale belgesi almak için gitme durumları, bunların hepsi tebliğde detaylı bir şekilde işlendi.

Şimdi Hürrem Bey, ben sizin sorularınıza biraz daha yoğunlaşmak istiyorum. Talha beyden sonra, yani şöyle söyleyeyim lütfen alınganlık göstermeyin. Yani yazılan şeylerin de konuyla bağlantısını kurmamız lazım, yani lütfen tartışma yapmayalım, benim amacım tartışma yaratmak değil ki, “okuyacağım” diyorum, “daha detaylı okuyacağım” diyorum “sizinle özel olarak ilgilenileceğim” diyorum. Teşekkürler.

BAŞKAN İBRAHİM AKTAN

İBRAHİM CEM TÜRE

Şimdi efendim anladığım kadarıyla bu e defter beratlarının aylık yerine, üç aylık imkânı verildi. Ve yılın başında da bir tercih yapacağız, doğru mu? Böyle bir olanak verdiğiniz zaman herkes bunu üç aylık yapacak, sorun değil gibi gözüküyor. Acaba

bu Katma Değer Vergisi iadelerinde bir sıkıntı yaratacak mı? Mesela biz bu e defter çıkmadan önce, Katma Değer Vergisi iadesi yaptığımızda, bu iadelerin deftere yazılmama riskini atlattık, Yeminli Mali Müşavirler açısından üzerimizden büyük bir risk kalktı. Yani bu defterlerin yazılmamış olma riski e deftere geçmekle birlikte ortadan kalkmış oldu. Yani bu Maliye Bakanlığı'nın teknolojik gelişmeleri, aslında Yeminli Mali Müşavirler olarak bizlerin üzerinden bazı riskleri aldı. Bu anlamda şikâyet etmek yerine mutlu olmamız lazım.

Beratların aylık verilmesi, KDV iadesi alma yönünden işleri hızlandırdı. Çünkü inceleme elemanı bakıyor, eğer alt firmalar beratlarını almışsa, e deftere tabi olmuşsa, iş devam ediyor. Ama alınmamışsa başka prosedürlere de ihtiyaç duyuluyor. Eğer bu üç ay bakıp, o zaman bir sıkıntı yaratacaksa, meslektaşlarımıza buradan bir katkı olsun diye söylüyorum. Meslektaşlarımızın hizmet verdiği mükelleflerin, ihracatçılara hizmet verip vermediğine, bir değerlendirme yapması gerekir. Çünkü eğer bu yönde bir sıkıntı olursa, bu sıkıntı, müşterinin sıkıntısı, mali müşavire, Yeminli Mali Müşavire aksedebilir. O nedenle bu tercihi yapmadan önce, eğer bu yönde bir sıkıntı olacaksa, meslektaşların bir kere daha düşünmesi gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

ABDULLAH KİRAZ

Şöyle; Biz bu hususu aslında gerek TÜRMOB, gerek meslek odalarından daha yoğun gelen talepler üzerine, meslek camiasından gelen yoğun talepler üzerine bir defa masaya yatırdık. Ne yaptık? Az önce sunumda da anlattım. Şimdi Ocak ayı, Nisan'da normalde yükleniyor. Şubat, Mayıs'ta, Mart, Haziran sonunda, fakat "biz Ocak, Şubat dönemini tercih ediyorum" dersiniz Geçici Vergi dönemi itibariyle, hepsini getirdik Mayıs'ta birleştirdik. Evet, biz Ocak'ı bir ay uzattık gibi gözüküyor. Ama Şubat'ı ayrı tuttuk. Mart'ı geriye çektik. Şimdi bu yönüyle süreç yönünden e defter tebliğe lütfen baktığımızda, şimdi burada çok kıymetli, tecrübeli üstatların yanında -ahkâm kesmiş gibi olmaktan da çekiniyorum, lütfen yanlış algılanmasın. Biz orada her hukuki yönde değerlendirdik. Örneğin, "neden muhasebe fişi e defter uygulamasına tabi olan işletmelerde zorunlu kılınmıştır" tartışmasını sizlerin takdirine bırakıyorum. Vergi Usul Kanunu 219'uncu maddede "kayıtlarını muhasebe fişlerine göre takip eden işletmelerdeki muhasebe fişlerine yapılan kayıtların, defter kaydı hükmü yerine geçtiği" hükmünü elimizde tuttuk. Ve defter bilgisayar ortamında yapılıp, değişmezliği sağlanacağı tarihe kadarki geçen süreçte, Yeminli Mali Müşavirlerin gerek tam tasdik, gerek karşıt inceleme süreçlerinde defter kayıtlarının varlığını ve bunlar üzerindeki projesi nasıl yapılacağına ilişkin 45 No.lu SMMM Tebliğiyle çıkardık. Yani siz mevcut durumda da, cari dönem incelemeleri çok yakın olur mu? Olabilir, yani Ocak ayında, hemen Şubat'ta, Mart'ta KDV iadesini talep edebilir misiniz? Edebilirsiniz, ama çok ekstrem örnekler aslında. Bu genelde Mayıs'a sarkar veya Haziran'a sarkar, çok sıklıkla rastlanan bir durum değil. Ama o cari dönemde,

carî dönemin hemen sonrasındaki dönemdeki çalışmada da bu defter kaydının varlığını nasıl ortaya koyacağımıza ilişkin, tutanaklarda hangi bilgilere yer vereceğimize ilişkin açıklığa kavuşturduk. 45 No.lu SMMM Tebliğini lütfen bütün hazirun bakarsa, bu konudaki soru işareti de ortadan kalkar.

Burada sektörün ve tüm camianın yoğun olan bu talebini değerlendirip, değerlendirmeme konusunda biz inisiyatif aldık. Yani sektör bunu yıllardır bizden istiyor, biz de dedik ki o zaman, son ayın dönemine göre yapmadık. Son ayın dönemi olsaydı hepsi Haziran'a girecekti. Hayır, hepsini biz Mayıs'a toplamış olduk.

DİNLEYİCİsorun yok.

ABDULLAH KİRAZ

Yok, bizim açımızdan bütün alt yapısı aslında kuruldu. Şu ana kadar hukuki süreçlerde de sizlerin de katkılarıyla saat güzel bir şekilde yürüdü. Bizim gördüğümüz bir olumsuzluk olmadı şu ana kadar. Olursa da ona göre farklı aksiyonları elbirliğiyle alırız.

Mesela, sorularda zamanaşımı süresinin beş yıldan daha aşağıya, üç yıla çekmek gibi bir şey düşünülüyor mu? Bu konuda bana ulaşan herhangi bir düşünce yok, bilgi yok, yorum yapamam yani, bu tamamen kanun meselesi.

e tam tasdik ve e KDV raporunun yapılacağı doğru olmaz mıydı?

Yani bu süreçte bütün camiada temsilcilerle yoğun çalışıldı aslında KDV için. Tam tasdik için daha biraz zamanımız var. Yine bu süreçte gerek KDV, gerekse tam tasdiklerle ilgili sizlerle süreçleri değerlendirdiğinizde, sizin süreçlerinizi son derece olumsuz etkileyen, yapılmazlığı değerlendirilen, zor olduğunu, yani teknik ve hukuki açıdan bir Yeminli Mali Müşavir bunu yapmakta zorlanacağı değerlendirirler, şimdi bu hususta neler olduğunu ben bilemiyorum. Bunlar detaylı bir şekilde zaman içerisinde ortaya konacaktır. Ve biz de İdare olarak ona uygun değerlendirmeleri yapıp, aksiyonumuzu alacağız, diyerek sorularımızı,

DİNLEYİCİ

Bir katkı sunmak istiyorum. Çok teşekkür ederim sunumunuzdan dolayı. Şimdi hukuki olarak baktığımızda e defterin gönderilmesi hususunda mükellef yetkili. Meslek mensubu da yetkiyi 3568 Sayılı Yasadan almakta. Görüyoruz ki burada bilgisayar programcısı yazılımcılara da böyle bir yetki veriyorsunuz. O ne kadar hukukidir ve meslek mensuplarına da zarar vermeyecek mi? Şimdi piyasada gördüğümüz şu; Bilgisayarda ve e defter konusunda bilgi sahibi olan bilgisayarçı arkadaşlar, mükelleflere gidip "biz sizin defterlerinizi tutabileceğiz, sizin mali müşavire bile ihtiyacınız yok" diyebilecek konuma kadar gelmekte.

ABDULLAH KİRAZ

Orada bahsedilen husus Şu; Hedeflerin değişmezliğini sağlamak için elektronik imza uygulaması, elektronik fatura uygulamasında da var. Özel entegratöre muvafakat veriyor. Çünkü kendi sistemlerini seri olarak bütün faturaların imzalanması teknik açıdan sıkıntı olabiliyor. Bunu özellikle elektronik merkezine kurulan, elektronik imza aracıyla daha rahat yapabiliyoruz. Oluşan defteri kontrol etmek oldukça basit, muhasebe kayıtlarında oluşan Şey de, sadece imzalanmasıyla ilgili olan bir yetki orada, bu tamamen mükellefin ihtiyarında olan bir Şey, bunu uygulamayabilir. Bu konuda endiŐesi, kaygısı varsa, kullanmasın. Sizin yazdığımız başka bir Şey, piyasada yaşanan başka bir Şey, onun önünü almak gerekiyor.

DİNLEYİCİ

Tabii ki TÜRMÖB'un ön ayak olması lazım. Maalesef böyle bir çalışma da Şu ana kadar görmüyoruz. Teşekkür ederim.

ABDULLAH KİRAZ

Hayır, hayır, değerli üstatlar, böyle bir durum yok. Defterin kaydını yapmak gibi bir Őeyden bahsetmiyoruz. Defterin tutulduğu ortamı sağlamaktan bahsetmiyoruz. Bugün muhasebe camiasının kullandığı muhasebe programları neler? Zoka'dır, Zirve'dir, Eta'dır, Loga'dır, bunlar zaten kullanılıyor. Bu programlar üzerinden kayıt bilgi giriŐleri yapılıyor. Bu bilgi giriŐinden bir defter oluŐuyor. O defterin imzalanmasıyla ilgili, ben biliyorum muhasebe bürolarında mükelleflerin tomar tomar mali mühürleri geziyor. Böyle bir Şey de doğru değil. Yani mükellef noterden veya bizim siteden muvafakatiyle Şunu diyebilir, "benim defterimi imzalama konusunda muhasebecimi yetkilendirdim" diyebilir. Bunda hukuki anlamda bir sıkıntı yok.

MASİS YONTAN

Bunun için ön denetim yetkisini istemiŐtik Bekir Başkanımın, söylemiŐtim o zaman, gerçekten mali müşavirlerin beyannameleri gitmeden, beyannameler mali müşavirlerin ön denetiminden geçmesi lazım Başkanım.

ABDULLAH KİRAZ

Bu önerinizi zaten paylaŐmıŐsınız. Şöyle; Buradaki defter tutma yetkisinin devriyle ilgili herhangi bir bilgi yok. Hayır, gönderme yetkisi de değil o. Gönderme yetkisi, imzalama yetkisinden bahsediyoruz. Yükleme sorumluluğu mükellefin kendisine ait.

Mükellef, yine biz muhasebeciyle yüklemeye çalışsak, buradaki sorumluluk bizim mükelleflerde.

DİNLEYİCİ Ama buradaki yetkiyi 3568'den alıyor, Meslek Yasasından alıyor,...

ABDULLAH KİRAZ

Bilgisayar programcısı yazılım uyumlu onayı verdiğimiz yazılım firmaları. Her bilgisayar yazılımcısı değil, e defter yazılımı konusunda Başkanlığımızdan yetki almış ve programları e defteri oluşturmak, için kullanılan yazılım firmalarından bahsediyoruz.

Evet, teşekkürler.

BAŞKAN İBRAHİM AKTAN

Teşekkürler Sayın Başkan. Şimdi Talha APAK beye soru var mı? Yok.

TALHA APAK

Üstat niye yok biliyor musunuz? Ben çok iyi anlattığım için.

Değeri 5 milyonun üstünde gayrimenkulü olan Yeminli Mali Müşavir yok mu aranızda? Var mı?

MASİS YONTAN

Şimdi Talha APAK beye çok teşekkür ediyorum. Özellikle Konaklama Vergisiyle ilgili huzur evlerine baktığımız zaman iki çeşit huzur evi karşımıza çıkıyor. Bakımlarını devletin yaptığı parasız huzur evleri ki, bunlar vergi konusuna girmiyor. Ama bir de ücretli huzur evleri var, bu ücretli huzur evleri şeye tabi, %1 ve % 2 şeye tabidir.

Şimdi bir sorum var. Amortismanları % 70'i de kabul edilir, işte otomobil giderlerinin, burada işletmelerin gerçekten bünyesine iyi bakmak lazım. Bazı otolar tamamen ticari işlemlerde kullanılıyor, hafta sonları hiçbir şekilde kullanılmayan var. Bir de müdürün, personelin hizmetinde olanlar var, onları ayırmak lazım. Ayrılamayan % 30 amortisman ne olacak? Maliyet olarak mı kalacak? Yoksa kanunen kabul edilmeyen giderlere mi atılacak? Burada vergi kanunlarında bir şey gider yazılmıyorsa, o % 30 maliyette kalması lazım.

Katma Değer Vergisi Yasasında herhangi bir değişiklik yapılmadı. Dolayısıyla % 30 giderlerin, % 70'inin gider yazılması, Katma Değerin % 70'inin de indirilip, % 30'nun indirilmemesini gerektirmiyor. Burada da ya Katma Değer Yasasında bir

düzeltilmesi yapılması lazım yahut da Katma Değerin tamamı indirim konusu yapılması lazım.

Teşekkür ediyorum.

TALHA APAK

Evet, sorduğu ve kendisinin de kısmen izahat getirdiği konulara ben de kısa bir açıklama getirmek istiyorum.

Birincisi, huzur evi olarak kullanılan yerlerde eğer ticari amaçlıysa vergiye tabi, ticari amaçlı değilse vergiye tabi değil. Ücret alınmayan huzur evleri için muaflık var.

Amortisman ve gider meselesine gelince, taşıtlarla ilgili getirilen bu kısıtlamada, “eğer siz ÖTV’yi ve KDV’yi gider yazarsanız orada ben sınırlama getirdim” diyor. Hayır, gider yazmayıp, aktifleştirirseniz, orada bir tartışma söz konusu değil. Yani siz ÖTV’yi ve KDV’yi taşıtın maliyetine atmak suretiyle aktifleştirirseniz herhangi bir eleştiri söz konusu değil, giderleştirirseniz halinde. Orada kısıtlama olarak ve kısıtlanan kısmın da KDV’sinin indirimi engellenmiş oluyor. Bunun dışında bir tartışma söz konusu değil.

MUSTAFA BUZE

Ben e serbest meslek makbuzu ile ilgili katkı mı, soru mu olarak artık ne kabul edersiniz.

Şimdi bir toplantıda e serbest meslek makbuzunu şöyle kesmiş, yeni anlattı bir mali müşavir arkadaşımız. İşte “ben bu parayı tahsil etmedim, ancak Katma Değer Vergisi için kesilmiştir, bedeli tahsil edilmemiştir” diye yazmış şeye. Oradaki Gelir İdaresi yetkilisi demişti ki, “böyle bir şey olamaz, o zaman gelir yazmıyorsanız KDV’niz de tutmaz, yani böyle bir şey olabilir mi” falan diye. Peki, serbest meslek makbuzu para almadan kesilebilir mi? Kesilemez, KDV’sini nasıl ödeyeceğiz. Yani burada çok önemli bir şey var, hep söyleyip duruyoruz. Mademki tahakkuku tahsile bağlı gibi, Katma Değer Vergisi de tahsile bağlı olması lazım. Dolayısıyla Katma Değer Vergisi Kanununda benzer bir değişiklik yapılması gerekir. Bu torba yasada onunla ilgili bir şey göremedim serbest meslek makbuzuyla ilgili, bu da bir sorun yaratacaktır diye düşünüyorum. Bununla ilgili İdare’nin bir görüşü veya çalışması var mı? Bunu öğrenmek istiyorum.

Benim öyle makbuz kesip de tahsil edemediğim birçok da durum oldu, ama KDV’sini de ödedik, gelir olarak da beyan ettik ayrıca. Bu konuda İdare’nin görüşü nedir? Çalışması var mı?

Teşekkür ederim.

ABDULLAH KİRAZ

Şöyle, bu husus bütün serbest meslek erbapları için aslında epey zamandır konuşulan, sizlerin de dile getirdiği, KDV tahakkuk esas, Gelir Vergisi tahsil esasının doğurduğu bir durumdan kaynaklanıyor. Katma Değer Vergisi Kanununun koyduğu kurala göre, hizmet ifası var ise ve de tahsil edilmese dahi bir KDV beyan esas, üzerine kurulu, öbür tarafta ise tahsilâta bağlı.

Şimdi bu konuda biz, elektronik serbest meslek makbuzunun düzenlenmesi açısından bizim kullandığımız bilgisayar programı versiyonunda sıkıntı olabilir. O yüzden giremiyorum. “kullanıcı öner” dediğinizde, bakın buraya şuradan ulaşıyorsunuz, "e belge gib gov tr'den test portalına giriş diye bir uygulamamız var. Yani belgeler nasıl oluşturulur hakkında ilgili paydaşlarımız önden bir alışkanlık kazansın, bir bilgi sahibi olsun diye, bir test portalımız var. Buraya girildiğinde aslında, “kullanıcı öner” de kendisi otomatik olarak bir kullanıcı öneriyor size. Sistemden içeriye alınıyor. Ama şu an maalesef yapamadım. Biz bu sahadaki ihtiyaçtan dolayı elektronik serbest meslek makbuzunun içerisindeki bir anlamda tahakkuk için düzenlenmiştir veya düzenleme şeklinde uygulamayı yaptık, çalışıyor, şu an çalışıyor. Bu da ihtiyaçtan ortaya çıktı.

Evet, daha üst normlara çıkarsak, tahsil edilmiş sayılır, hayır biz tahsil edilmiş saymıyoruz vergi dairesi olarak. Bu KDV için yapıldığını anlıyoruz. Onu işaretlemezseniz, tahsil etmişsiniz anlamında değerlendiriyoruz. Ve oldukça esnek, şiddetle tavsiye ediyorum. Lütfen test portalı bir görün, bir kullanmaya çalışın, inanın günlük hayatınızda size çok yardımcı olacak, Biz vergi uzmanıyız, hesap uzmanıyız, hesabı çok iyi biliriz, en iyi bildiğimiz durumda dahi, ben size şöyle bir soru sorayım. Brütü 6.666,00 lira olan, % 18 KDV'li ve % 50 stopaja tabi bir hizmetin makbuzunu düzenle dediğimizde, otomatik yapıyor program.

Tamam, ancak yasal bir mevzuatla açıklığa kavuşması gereken bir konu, ben uygulamayı kullanmaya başladığımızda çok yararlı olacağını değerlendiriyorum.

MUSTAFA BUZE

Şunu söylüyorlar, diyor ki, beyan ettiğiniz gelirle KDV matrahı arasında uyumsuzluk olacak beyannamenizde. Başıma gelen bir şeyi söyleyeyim. Bakın, Sosyal Sigorta teşviki almışız 900,00 lira asgari ücretten falan. Mahsup istediğimizde bize yazı geldi, diyor ki, “sizin gelir matrahınızla, Katma Değer Vergisi matrahınız arasında uyumsuzluk var”. Yazı yazmışlar, gittik onu izah ettik. Yani hem vergi dairesi yani bize soruyor yani, iyi ki böyle makbuzu, işte bu tahakkuktur, bilmem nedir, onlar çıkacak karşımıza diye düşünüyorum. Bu sorunu kökten çözmenin yolu Katma Değer açısından bunu değiştirmek. Yani burada da bu problem çözülmeyecek gibi.

MASİS YONTAN

Bu konuda Vergi Konseyi'nden geçti. Gelir İdaresi Başkanının da bir sözü var. “serbest meslek makbuzları tahakkuk esasına göre değil, tahsilât esasına bağlanacak” diye. Yani bunun için kanun değişikliği gerekiyor. Halen kanunda geçmediği için bu uygulama devam edecek. Ama inanıyorum kısa zamanda bu değişecek, “serbest meslek makbuzu tahsilât esasına bağlanacak” diye bekliyoruz.

BAŞKAN İBRAHİM AKTAN Teşekkürler, üstat son söz sizin olsun.

ABDULLAH KİRAZ Şu an 6336 kişiserbest meslek makbuzunu kullanıyor.

DİNLEYİCİ

Arkadaşlar, şimdi çok güzel elektronik sistemimiz var Gelir İdaresi Başkanlığı'nın. Karşıt incelemelerde yani mükellefi incelerken. Şimdi elektronik defter tutarsak, nereden başlıyoruz? Bizim firmamıza sattığınız cari hesabını karşı firmadan istiyoruz. Orada hareketleri görüyoruz. Kestiği faturalar, işte ödenen vergi, oradan geliyorsun ba-bs formlarından da kendi alışlarını görüyorsun. Bize kestiğini de beyan ediyorsun. Bu bir karşıt inceleme yöntemi.

Şimdi bir e defter beyan sistemi var. Orada da adam bütün gelirlerini giderlerini defter beyan sistemiyle Gelir İdaresi'nin sitesine yüklüyor, biz de mesela defter beyan sistemine tabiyiz. Faturalarımızı kestiklerimizi ve aldıklarımızı görüyoruz. Fakat bu defter beyan sistemine tabi olanlar ba-bs vermiyorlar. Bunun düzeltilmesi lazım. O gözden kaçan bir şey. Biz Yeminli Mali Müşaviriz, riske girmek istemiyoruz, yani ben ne yaptığımı bilmem lazım. Yani hesap yok, adamın neyine bakacağız? Doğru mu, bu satış faturası doğru mu? Bakın elektronik defterden biliyoruz. ...

Yine bir sorum olacak Talha beye. Bütün dünyada Gelir Vergisi, gelirlerine bakılır, giderleri düşülerek matrah hesaplanır. Şimdi bizim Türkiye'de işte fatura bilmem ne kestiydi, kesmediydi, bundan gidiliyor. Bu işin orijinali, bir adam ne kadar yıllık gelir elde etmiş, banka hesaplarına bakılır. Ne harcama yapmış, düşülür. Ondan sonra vergisi hesaplanır. Arkadaş onu kabul etme, bilmem neyi kabul etme, ondan sonra de ki, “ben % 40 alıyorum”, güzel, “yabancı işte % 70 alıyor”, 70 alıyor ama beyan edilen gelirden alıyor. Yani niye bunu anlatamıyoruz size.

BAŞKAN İBRAHİM AKTAN

Evet, üstat teşekkürler sağ olsun. Şimdi şöyle, kısaca ben de bir, iki şey söyleyeyim. Birincisi, İsviçre'ye gitmiştim bundan beş, altı sene önce, Odalar adına gitmiştim. Araştırma yaptım. Vergi dairesine beyannameler internet ortamında gönderilmiyordu, İsviçre'de. Dedim ki, “siz ne yapıyorsunuz, biz Türkiye'de işte şöyle yaptık, böyle

yaptık ”, “yok, göndermeyiz biz” dedi, “niye göndermezsiniz, yani gerekçeniz ne” diye sordum, “girdiğimiz her şey Amerika’nın bilgisi dâhilinde” dedi. Yani fiilen yaşanan bir olayı anlatıyorum.

Şunu söylemek istiyorum, yani “biz girmeyelim bekleyelim meselesi” değil, ama İsviçre’de böyle bir olayı yaşadım. Bazı yeminlilerle paylaşmıştım ama, bunu da sizlerle paylaşayım, “gerekçeleri biz girmeyiz”. Ama o kadar güzel çalışıyorlar ki, bugün gönderiyor mesela beyannamenin nasıl doldurulacağını da söylüyor. İkinci gün vergi dairesinde yani öyle şey falan yok. Bunu da paylaştım. Herhalde bu bir şey ifade etti gibi geliyor bana, “GİB almasın” demek istemiyorum, yanlış anlaşılmasın, o ayrı bir şey.

Şimdi e raporla ilgili müsaade ederseniz bir, iki şeyi paylaşayım sizinle. Şimdi arkadaşlar bu e raporlarla ilgili tebliğ zannediyorum 01 Haziran 2019’da yürürlüğe girdi. Ve tam tasdiklerle ilgili raporların, 2018 sözleşmelerine ait raporların 2019’da verilmesi ihtiyari. Ama 2019’da düzenlenmiş olan sözleşmelerle ilgili raporları da 2020’de verilecek, onlar da zorunlu. Daha sonra da işte KDV iadesiyle ilgili Sayın Başkan da söyledi bir düzenleme yapıldı. 01 Nisan 2020’ye kadar ihtiyari, ondan sonra zorunlu. Şimdi biz kurumsal olarak, Yeminli Mali Müşavirler Odaları olarak bu konuyla ilgili çok toplantı yaptık. Ankara’ya Yönetim olarak çok gittik. Yani bize sunum da yaptılar. İşte Sayın Başkan e KDV raporunun galiba yarım saatlik bir sunumunu yaptı.,

ABDULLAH KİRAZ Bir videosunu ...

BAŞKAN İBRAHİM AKTAN

Zannediyorum bize dört, beş saatlik sunum yaptılar. Şimdi gerek tam tasdik raporları, gerekse Katma Değer Vergisi İade Raporları, tabii ki elektronik ortamda verelim, itirazımız yok. Yani buradan kalkıp da Erzurum’a gitmeye, Edirne’ye gitmeye gerek yok. Ama biz bugüne kadar bu raporları kâğıt ortamında nasıl hazırladıysa, yine o şekilde hazırlayalım, neyse bunun ekleri onları da koyalım, bunu işte skayner mi ediyoruz, ne yapıyoruz, yani bu ortamda gönderelim, buna itirazımız yok. Tam tasdikte de yine biz bugüne kadar kâğıt ortamında nasıl rapor hazırlıyor isek, nasıl ibraz ediyorsak vergi dairesine, yine o minval üzerinden hazırlayalım, yine verelim. Orada bir sorunumuz yok. Yalnız biz şunu gördük orada, yani Yönetim olarak biz buraya üç, dört kişi katıldık, öyle tek kişi falanda değil, “ne oluyor” falan diye. Şunu gördük orada; O kadar çok detay istiyor ki vergi idaresi, tam tasdik raporunu ben imalatçıyla ilgili aldım götürdüm, dedim ki, işte bu tam tasdik raporu imalatçıya ait, işte dönem başında mevcut var, işte onun devri, dönem içinde alınanlar, iadeler ve dönem sonu stoklar, imalata sevk edilen falan hem miktar, hem fireleri yazdık, çizdik, aldık falan, bunun kâğıt ortamında ekleri neyse, nedir imalatçı ekleri? İşte sanayi sicil belgesi, kapasite raporu, tam tasdik sözleşmesi vesair falan, onlar da bunun ekinde.

Şimdi biz şunu şöyle anlıyoruz; Bu raporları biz size bu şekilde hazırlayalım, internet ortamında gönderelim. Eğer böyle diyorsanız, zaten bizim itirazımız olamaz, yani kimsenin itirazı yok. Bakın arkadaşlarımız hepsi not aldı.

DİNLEYİCİ Evet, cevap veriyorum, benim raporum altmış sayfa nasıl olacak?

BAŞKAN İBRAHİM AKTAN

Şimdi o da neyse, şunu demek istiyorum, yani hâlâ bu konu tartışılıyor. Zafer KUTLU diye bir arkadaşımız var, yine o toplantıya gittiğimizde, İskenderun'da oturur, Yeminli Mali Müşavirdir, tanıyanlar vardır. Onu da çağırmışlar, niye çağırdıklarını da bilmiyorum. Neyse, geldi yan yana oturduk. Bu arkadaşımız ihtiyari olmasına rağmen, Haziran 2019'da, 2018'e ait 19 tane rapor vermiş. Türkiye'de 30 tane Yeminli Mali Müşavir raporları böyle vermiş. Başkan siz var mıydınız bilmiyorum? Dedim ki, "Zafer bizim yeminlilerin yüz karası, yani senin işin mi yoktu Haziran'da 19 tane tasdik raporu vermişsin", ama haklısın? Çünkü orada bazı şeyleri geçemiyoruz. Dolayısıyla şunu diyoruz, bunun üzerinde çalışıyoruz. Geçen hafta da yine Ankara'daydık, Sayın Başkan'la, Grup Başkanı'yla ayrıca görüşme yapmıştık. Bu konu üzerinde hassasiyetle duruyoruz. Hatta bu toplantıyı aslında belki iki aşamalı yapacaktık, bir sayın KİRAZ, bir de diğer..

ABDULLAH KİRAZ

Doğru, şu an gelemediler, bir sonraki fasılda arkadaşlarım da gelir üstat sıkıntı olmaz.

BAŞKAN İBRAHİM AKTAN

O zaman da söylediniz, şimdi de, teşekkür ederiz. Diyoruz ya, biz çalışıyoruz, o kadar çalışıyoruz, bakalım sonuç nereye gidecek diyorum. Teknolojiye uyum sağlama, arkadaşımız söyledi. Hakikaten teknolojiye uyum sağlanacak yani, yaşımız, başımız onu bilemem ama uyum sağlayacağız diyorum.

DİNLEYİCİ

İki, zaten devletin elinde olan birçok belge detaylı bir şekilde bizden isteniyor. Sanayi sicil belgesi tamam, fotokopisini koyalım sıkıntı yok. Sanayi sicil belgesi tek tek yaz, bilmem kapasitesini tek tek yaz, yani mükellef diyecek "sen beni resmen ihbar ediyorsun", müfettiş incelesin...

BAŞKAN İBRAHİM AKTAN

Arkadaşım senin bahsettiklerin var ya, on kat fazlasını söylüyoruz biz, bir kat değil, on kat. Biz elimizden geldiğince bunun “uygulanabilir”, “yürütülebilir”, “kabul edilebilir”, “anlaşılabilir” olması için elimizden gelen çalışmayı yapıyoruz.

ABDULLAH KİRAZ

Üstat ben bu konudaki hassasiyetinizi anladım. Çalışmaların içerisinde ekiplerimiz yer aldı, ama ben bizzat bulunmadım. İnşallah döndüğümüzde Sayın Başkanımızla da, bütün ekiplerimizle masaya yatıralım. Gerçekten bu anlamda sizin hâlihazır beklentileriniz bizim için önemli, halen beklentileriniz önemli, sürecin değerlendirmesi bitmiş durumda değildir hiçbir zaman. Yani benim toplantıda elde ettiğim unsur, tam tasdik raporlarıyla ilgili bir hassasiyet oluşmuş durumda.

BAŞKAN İBRAHİM AKTAN Teşekkürler, teşekkür ediyoruz. Mustafa Bey son söz buyurun.

MUSTAFA BEY

Çok teşekkür ederim. Bugün özellikle ben Katma Değer Vergisi iadesiyle ilgili, yani Yeminli Mali Müşavir olarak benim segmentimde yer var mıdır diye baktım, göremedim. Onun üzerine vergi dairesini aradım, ayrı bir segment açılmasını söylediler, evet ayrı bir segment açmamız gerekiyor imiş. Şimdi uygulamalarda yıllardır önerdiğimiz konu şu idi; TÜBİTAK bizden mali raporlar istiyor. TÜBİTAK'ın istediği çok sade ve somut, çünkü o dosya orada hazır. Bizden istediği bilgiler çok net, sadece rakamları girip, onayımızı veriyoruz. Yani ne olur, bir TÜBİTAK örneğine baksak da ona yönelik olarak çalışma yapsak, birçok şeyi aşmış olacağız.

Çok teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN İBRAHİM AKTAN

Teşekkürler, bir cümle söyleyeyim. Özel hesap dönemiyle ilgili mesela kendim için söyleyeyim. Bir özel hesap dönemiyle ilgili rapor vereceğim, şimdi uğraşıyorum. Önce gittim vergi dairesinden şifre almak için uğraştım. Biraz uğraştım, iki, üç gittik, neyse sonra her neyse aldım. Şimdi girmeye çalışıyorum, bakalım ne kadar başarılı olacağım. Olamazsak eğer diyeceğiz ki mesela canlı olarak “arkadaş bak başarılı olamadık” diyeceğiz, ama bize bir şey söyleyecekler İdare, ama biz İdare'yle bu konuyu görüşüyoruz, tartışıyoruz, problem yok. Demin de söyledim, geçen hafta biz Ankara'ya gittik. Sayın Başkan GİB idaresiyle görüştü, işte biz TÜRMOB'la çalıştık ettik, vesair falan. Sayın Başkanımız da burada, devamlı görüşüyoruz. Bunun uygulanabilir olması için çalışıyoruz, bu kadar basit.

Evet şimdi Genel Sekreterimiz Sayın Bayram TURANÇİFTÇİ buyurun.

BAYRAM TURANÇIFTÇI

Öncelikle toplantıya katılan arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum ve bir alkış istiyorum. Bizim bir plaketimiz var. Plaketimizi vermek üzere Sayın Oda Başkanımızı kürsüye davet ediyorum.

Katılımınız için teşekkür ederiz. Yeni toplantımızda görüşmek üzere iyi akşamlar diliyorum.